

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

30 april 2002

TOELICHTINGEN

**bij de aanpassing van de middelenbegroting en de tweede aanpassing van
de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002**

ALGEMENE TOELICHTING

INHOUD

	Blz.
HOOFDSTUK I – ALGEMEEN OVERZICHT	4
HOOFDSTUK II – DE ECONOMISCH-FINANCIËLE OMGEVING	6
1. Internationale ontwikkelingen	6
2. België	7
3. Vlaanderen	8
4. Samenvatting	11
HOOFDSTUK III – HET BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BELEID VAN DE VLAAMSE OVERHEID	12
1. Het Stabiliteits- en Groeipact en het Samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten	12
2. De bijstelling van de meerjarenbegroting 2002-2005	14
HOOFDSTUK IV – DE MIDDELENONTWIKKELING IN DE AANGEPASTE BEGROTING 2002	15
1. Samenvattend overzicht	15
2. De samengevoegde en gedeelde belastingen	18
3. Lambermont	22
4. De gewestelijke belastingen	25
5. Leegstandheffing	29
HOOFDSTUK V – DE AANGEPASTE UITGAVENBEGROTING 2002	30
1. Algemeen overzicht	30
2. Beleids- en betalingskredieten	30
HOOFDSTUK VI – HET BEGROTINGSSALDO	44
HOOFDSTUK VII – DE BEGROTING IN HET KADER VAN DE NORMERING	45
HOOFDSTUK VIII – DE KASSALDI, DE SCHULDEVOLUTIE EN HET SCHULDBEHEER ..	46
1. Kassaldi	46
2. Kerncijfers schuld	47
3. Aspecten van de directe schuld	49
4. Evolutie van de indirecte schuld	50
5. Bevordering van de naambekendheid van de Vlaamse Gemeenschap	51

HOOFDSTUK IX – DE UITVOERING VAN DE BEGROTING 2001	52
1. De resultaten in één oogopslag	52
2. Realisatie van de ontvangsten	54
3. Realisatie van de uitgaven	56
4. Kasrealisatie	58
5. Afwijking tussen kasoperaties en begrotingsverrichtingen	61
6. De resultaten van de financiële operaties	62
7. De saldo-realisatie	63
8. Schuldsituatie	65
9. Conclusies	66

HOOFDSTUK I

ALGEMEEN OVERZICHT

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de middelen en de uitgaven zoals deze na aanpassing naar aanleiding van de begrotingscontrole worden voorgesteld voor het begrotingsjaar 2002.

De middelen en de uitgaven werden bepaald, uitgaand van de recente macro-economische ontwikkelingen. Rekening houdend met hun evolutie werd voor de middelenbepaling en voor de uitgavenraming een specifieke inschatting gemaakt van de relevante parameters. Daarbij zijn de evolutie van de index der consumptieprijzen, de evolutie van de gezondheidsindex en de evolutie van het bruto nationaal inkomen van doorslaggevend belang. Met betrekking tot de toe te passen parameters werd in het kader van het interministerieel comité Financiën en Begroting overeengekomen dat bij de middelenraming door de federale overheid en de Gemeenschappen en Gewesten wordt uitgegaan van dezelfde parameters. Hierbij wordt het uitgangspunt gehanteerd dat de parameters zo worden vastgesteld dat een zo realistisch mogelijke raming van de middelen wordt bekomen. Hiermee sluit men aan op de werkwijze die de Vlaamse regering reeds in verleden toepaste.

De middelen ondergaan vooral de invloed van de inflatieontwikkelingen en de evolutie van de reële economische groei. Daarnaast heeft ten opzichte van 2001 de inwerkingtreding van Lambermont een bepalende invloed op de middelen. De daling in de middelen wordt voornamelijk verklaard door het effect van de slechter uitvallende groeicijfers 2001 (waar bij de opmaak van de initiële begroting 2002 werd uitgegaan van een reële groei van 1,8 % werd nu rekening gehouden met 1%) De inflatieparameter werd zowel voor 2001 als voor 2002 naar beneden herzien. Voor een overzicht van de toegepaste parameters wordt verwezen naar het hoofdstuk waar meer in detail op de middelenberekening wordt ingegaan. Tevens dient rekening te worden gehouden met het feit dat de federale overheid de gewestbelastingen doorstort in de maand volgend op de inning. Sinds 1 januari heeft de Vlaamse gemeenschap recht op een belangrijk bedrag aan additionele gewestbelastingen. Anderzijds werd in de aanpassing van de bijzondere financieringswet voorzien in een correctie op de personenbelasting, de zogenaamde “negatieve term”. Aangezien deze aan 12/12 is gecorrigeerd maar de federale overheid de opbrengst van de additionele gewestbelastingen maar doorstort vanaf februari 2002, ondergaan de Vlaamse middelen een minderontvangst van 1/12. De totale weerslag daarvan bedraagt 138.820.000 euro. Om de budgettaire neutraliteit te herstellen is in de laatste interministeriële conferentie Financiën en Begroting bedongen dat de te behalen HRF-norm voor 2002 met een gelijkwaardig bedrag naar beneden wordt herzien.

De daling aan de uitgavenzijde wordt voornamelijk verklaard door:

- Structurele besparingsinspanningen die noodzakelijk zijn om de vooropgestelde budgettaire objectieven voor de komende jaren te respecten
- Herramingen van de betalingskredieten. Een belangrijk deel van deze verminderingen wordt bekomen door het in rekening brengen van de tijdens de begrotingscontrole vastgestelde beschikbare en onbelaste saldi bij de openbare instellingen die van de Vlaamse gemeenschap afhangen.

Op basis van de elementen die in de volgende hoofdstukken gedetailleerd zullen worden, kunnen de ontvangsten en de uitgaven als volgt ingeschat worden.

Tabel 1 : Middelen en uitgaven 1999-2002 (in duizend euro)

	1999	2000	2001	2002 ini (a)	2002 bgc (b)	(b)-(a)	((b)-(a))/(a)
Middelen	15.186.228	15.619.615	16.787.803	16.970.995	16.654.000	-316.995	-1,87%
Uitgaven	14.919.717	15.351.783	16.289.366	16.885.930	16.753.986	-131.944	-0,78%
Begrotingssaldo	266.511	267.832	498.437	85.065	-99.986	-185.051	-217,54%

Uit tabel 1 blijkt dat het in de initiële begroting vooropgestelde begrotingssaldo ingevolge de sterk verminderde ontvangsten is geëvolueerd naar een tekort van 99.986.000 euro. In HRF-termen beantwoordt het saldo in de aangepaste begroting 2002 aan de door de Vlaamse Gemeenschap in de samenwerkingsovereenkomst vastgestelde begrotingsdoelstelling voor 2002.

Wanneer de uitgaven opgesplitst worden per kredietsoort zien de resultaten van de begrotingscontrole er als volgt uit.

Tabel 2 : Uitgaven verdeeld per kredietsoort (in miljoen euro)

	2000 Aangepast	2001 Initieel	2001 Aangepast	2002 Initieel	2002 Aangepast	Absoluut verschil	% Verschil
Niet-gesplitste kredieten (NGK)	14.284	15.104	15.042	15.447	15.316	- 130,8	-0,85%
Gesplitste vastleggingskredieten (GVK)	1.078	1.292	1.296	1.441	1.409	- 32,0	-2,22%
Gesplitste ordonnanceringskredieten (GOK)	1.026	1.182	1.180	1.385	1.385	- 0,2	-0,02%
Variabele kredieten (VRK)	42	57	67	53	53	0,6	1,22%
Vastleggingsmachtigingen (MAC)	1.834	1.884	1.921	1.681	1.718	36,7	2,18%

Bijkredieten voorgaande jaren werden bij de niet-gesplitste kredieten opgeteld.

Naast de uitsplitsing per kredietsoort, wordt in tabel 3 een vergelijking gemaakt in termen van beleids- en betalingskredieten. Als beleidskredieten worden die kredieten in het begrotingsjaar X aanzien die het volume aan mogelijkheden, voortkomende uit de ontvangsten (inclusief leningen) van dat begrotingsjaar, vertegenwoordigen waarover de Vlaamse regering beschikt om verbintenissen aan te gaan of te laten aangaan, die in het lopende jaar of in een volgend jaar ten laste vallen van de Vlaamse gemeenschap. Betalingskredieten worden gedefinieerd als die kredieten in begrotingsjaar X die het volume aan mogelijkheden, voortkomende uit de ontvangsten (inbegrepen leningen) van dat begrotingsjaar, waarover de Vlaamse regering beschikt om aan betalingsverplichtingen, voortvloeiend uit bestaande en nieuwe verbintenissen, in de loop van begrotingsjaar te voldoen.

Tabel 3 : Uitgaven in termen van beleids- en betalingskredieten (in duizend euro)

	2001 Aangepast (a)	2002 Initieel	2002 Aangepast	Absoluut verschil	Procentueel verschil
Beleidskredieten	16.623.882	16.997.221	17.075.905	78.684	0,46%
Betalingskredieten	16.483.335	17.074.748	16.968.781	-105.967	-0,64%

De belangrijkste krachtlijnen inzake de uitgavenontwikkeling worden in verdere hoofdstukken behandeld.

HOOFDSTUK II

DE ECONOMISCH-FINANCIËLE OMGEVING

1. Internationale ontwikkelingen

Terwijl de wereldeconomie in het jaar 2000 schitterde, kenden de economische prestaties in 2001 een duidelijke terugval. De wereldhandel groeide slechts matig doordat de drie leidende wereldeconomieën – de VSA, Europa en Japan - simultaan groeiperikelen kenden. Daar waar in Europa de economie slechts even kromp, kenden de VSA en Japan in 2001 zelfs af te rekenen met een recessie, ondanks de agressief anti-cyclus beleid van de Amerikaanse Fed en van de Amerikaanse Regering en ondanks de aanhoudende injectie van overheidsmiddelen in de Japanse economie. Ongetwijfeld hadden de septemбераanslagen en hun economische en politieke gevolgen een belangrijk psychologisch effect op de malaise op de wereldmarkten. Het al even psychologisch herstel na de val van het Talibanregime was evenmin een indicatie dat de echte, onderliggende factoren van de inzinking hiermee opgelost waren, net zoals een menselijk lichaam bij ziekte, ondanks krachtig geneesmiddelen, altijd even moet uitzieken, alvorens terug op volle dreef te komen, is dat ook zo voor de economie.

De recessie, die in 2001 opgetreden is, kwam in wezen niet voort uit de klassieke economische cyclus; maar was het gevolg van het plots inzakken van het geloof in de “new economy”, waardoor ook de overinvesteringen plots opdroogden.

Aan de oorzaak lag dus niet een fors oplopende inflatie en toegenepen financiële markt, noch oplopende overheidsdeficits, integendeel. Het feit, dat het om een niet-normale crisis ging, blijkt b.v. uit het gegeven, dat in tegenstelling tot alle verwachtingen, de Amerikaanse gezinsconsumptie in het laatste kwartaal met meer dan 5 % op jaarbasis groeide, terwijl de voorraadafbouw gelijktijdig een historisch nooit gekend hoogtepunt kende.

Economen zijn goed in het uitleggen van de redenen, waarom zij zich vergist hebben. En bijgevolg werd het nieuwe begrip van de “W”-crisis ingevoerd; een crisis met twee dalen, vooraleer de echte herleving begint.

In Europa volgde de economie de wat traditionele curve, die in 2001 hoe dan ook naar beneden gericht was. Enkel Oost-Europa bleef gespaard van een recessie. De hoge energie-prijzen waren voor Rusland een duidelijke meevaller. Landen als Tsjechië en Hongarije, waar de aansluiting bij de EEG nakend is, kenden hoge buitenlandse investeringen.

In de V.S.A. wijzen intussen de meeste van de voorspellende indicatoren duidelijk terug naar beterschap. Dat is ook logisch : de industriële en dienstensector heeft in 2001 op drastische wijze de capaciteit teruggedrongen. De voorraden werden massaal afgebouwd tijdens het laatste kwartaal van 2001, terwijl de gezinsconsumptie plots, zij het tijdelijk op dreef kwam. Uiteraard waren de creatieve accounting-technieken, die bij een aantal bedrijven en audit-kantoren naar boven kwamen, slecht nieuws voor de beurs. Maar de faillissementen, die eruit voortkwamen – Enron, K-Mart, Global Crossing etc. - tastten niet de “fundamentals” in de economie aan; integendeel, de uitzuivering is goed, om de blijvende overwaardering van de Amerikaanse beurs terug te dringen en dus het risico op “zeepbel”-uitspattingen verder te drukken.

Europa is ook – in zijn economisch beleid minder agressief dan de V.S.A. Toch beginnen de economische indicatoren de goede kant uit te gaan. De basisredenen hiervoor is dat – naarmate de recente inflatie-opstoot tijdelijk gebleken is, de ruimte voor financiële relaxatie blijft bestaan. Vermits de crisis overal gelijktijdig opgetreden is en ook in Europa bedrijven resoluut hun capaciteit hebben bijgesteld, zal de Amerikaanse heropleving ook in Europa zorgen voor een geleidelijke wederaantrekken van de export. Het aantrekken van de export is in het verleden steeds sterk gelinkt aan een groei van het ondernemersvertrouwen. Eénmaal dat aanwezig is, kan ook het proces starten van nieuwe investeringen, nieuwe vraag, nieuw inkomen, nieuwe consumptie

Hoe dan ook, analisten voorspellen dat dit proces ten vroegste pas rond het midden van 2002 zal opstarten.

Voor 2002 heeft het Internationaal Monetair Fonds (IMF) haar groeivoorspellingen in de jongste World Economic Outlook lichtjes opwaarts herzien. Het IMF voorziet nu een wereldgroei van 2,8 procent.

De relatief trage herneming van de internationale handel, motor van de welvaart van alle wereldlanden zet inderdaad aan tot enige voorzichtigheid. Het IMF berekende dat de wereldhandel, na een reële groei met 12,4 procent in 2000, in 2001 toenam slechts 1,4 procent. Voor 2002 raamt deze instelling een stijging met (slechts) 2,7 procent.

Positief echter voor de evolutie van de wereldhandel zijn de lage inflatieverwachtingen. In de geïndustrialiseerde landen wordt door het IMF een inflatie voorzien van amper 1,4 procent in 2002, na 2,4 procent verleden jaar.

Het IMF is uiteraard het meest optimistisch over de economische groei in de VS (reële groei van het BBP met 2,3% in 2002). De economische indicatoren wijzen er immers op een stabilisering van de conjunctuur voor het begin van 2002 en een herneming in de lente.

Vermits de herneming voor de Europese Unie, resp. de eurozone moet komen van stijgende export, in eerste instantie naar de V.S.A. en dus later op gang komt, is het logisch dat het IMF slechts een groei voorziet van 1,5%, resp. 1,4%.

De economische situatie in Japan zou ook in 2002 zorgwekkend blijven (-1,0% BBP-groei). De deflatoire spiraal waarin het land verkeert zou vooralsnog niet gestopt kunnen worden.

2. België

De Belgische economie werd verleden jaar duidelijk getroffen door de terugval in de internationale handel. In 2001 is de Belgische economie volgens het Federaal Planbureau in reële termen met 1% gegroeid. De groei zou voor 2002 0,9% bedragen (BNI = 1% wegens positieve ruilvoet).

In het eerste kwartaal van 2002 verkeerde de Belgische economie nog duidelijk in een conjunctureel ongunstige fase. Vanaf het tweede kwartaal zullen zich echter de eerste tekenen van een vertrouwensherstel manifesteren met een voorzichtige stijging van de vraag (zowel binnen- als buitenlands) en van de productie tot gevolg.

Het Federaal Planbureau (FPB) voorziet dat het reëel beschikbaar inkomen van de Belgische huishoudens zal aangroeien met circa 2 procent in 2002. Deze hoge stijging is niet alleen te wijten aan de hoge loonontwikkeling, die toegelaten was in het interprofessioneel akkoord van eind 2000, afgesloten in een bijzonder gunstige economische periode. Zij zijn ook het gevolg van de inkomensstijging, mogelijk gemaakt door de hervorming van de personenbelasting.

Niettemin zijn de recente loonstijgingen mede oorzaak dat de arbeidscreatie wat achterblijft. Tegenvallende tewerkstellingscijfers beïnvloeden het consumenten-vertrouwen en leiden ertoe dat gezinnen – zo zij de mogelijkheid hebben – een hogere spaarneiging vertonen. De spaarquote zou dientengevolge dus moeten stijgen, men schat naar 15,5 procent, komende van 14,6 procent in 2001, waardoor de private consumptie niet de groei van het inkomen volgt (het FPB raamt een groei van de gezinsconsumptie van 0,9 procent).

De bedrijfsinvesteringen daarentegen zouden, gezien de ernstige voorraadafbouw de jongste maanden, geleidelijk aan opnieuw aan een opmars moeten beginnen.

De belangrijkste sector – zeker in België en Vlaanderen – blijft de export. Afhankelijk van de snelheid waarmee de wereldhandel zich herstelt, zou de export in het tweede kwartaal beginnen aantrekken.

De arbeidsmarkt reageert meestal vertraagd op de economische bewegingen, zodat men hier pas tegen het jaareinde een zichtbare verbetering zal kunnen vaststellen.

Niettemin begint het er naar uit te zien dat de groei van het B.B.P. tot 1,2 % zal belopen. De verwachte, scherpe terugval in de publieke investeringen – die voor de Vlaamse Gemeenschap overigens, dank zij de aanwezigheid van het FFEU niet zal plaats vinden - zal naar verwachting immers duidelijk gecompenseerd worden door de aantrekkende export. Zelfs al blijft de binnenlandse vraag in 2002 dus nog erg bescheiden, zij zal voldoende zijn om een groei van 1 tot 1,2 % te bewerkstelligen. Belangrijker is dat tegen het eind van het jaar de elementen moeten aanwezig zijn, om voor 2003 terug een krachtige groei te hebben van meer dan 3 %. Indien de loonontwikkeling de komende maanden onder controle is en de vennootschappen het vertrouwen hebben om te

investeren, zal de arbeidscreatie immers terug op gang komen, naar eind 2002 en de basis leggen voor een krachtig herstel in 2002.

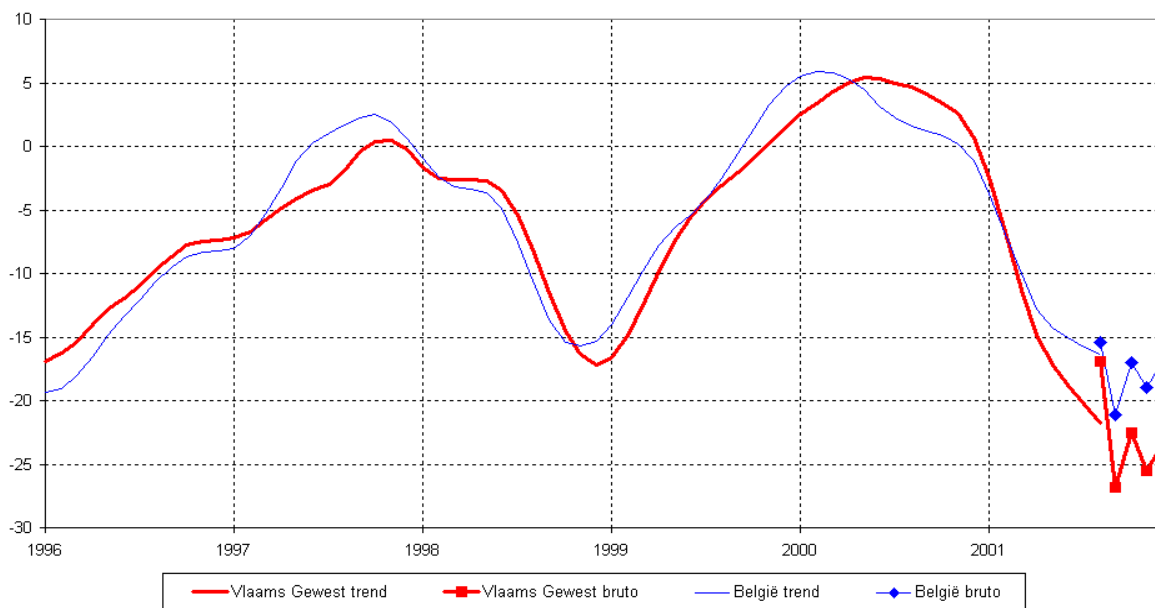
Zoals reeds eerder aangegeven, heeft de huidige, eerder gematigde economische ontwikkeling een gunstige invloed op de inflatie. De oplopende inflatie begin dit jaar, o.m. naar aanleiding van de invoering van de Euro, de “dure” winterperiode, tempert wel niet bijzonder snel. Integendeel, in maart nam de Europese inflatie zelfs nog licht toe. De kerninflatie blijft met 2,5 % relatief hoog, zodat een onmiddellijke versoepeling van de monetaire instanties de inflatie-doelstelling zou kunnen belemmeren. Dat is ook het geval in België : de voorbije loonontwikkeling drijft actueel het inflatiepeil aan. De matige economische en het overschot in productiecapaciteit is dus eigenlijk, wat de inflatie betreft, een heilzame factor. De elementen, die de kerninflatie naar omhoog brengen, kunnen geleidelijk uitsterven.

3. Vlaanderen

3.1. Algemeen economisch verloop

De economische groei van het Vlaamse Gewest zou volgens berekeningen van de KBC 1,2% bedragen voor 2001. Eerste ramingen van APS situeren de groei op 0,9% voor 2002.

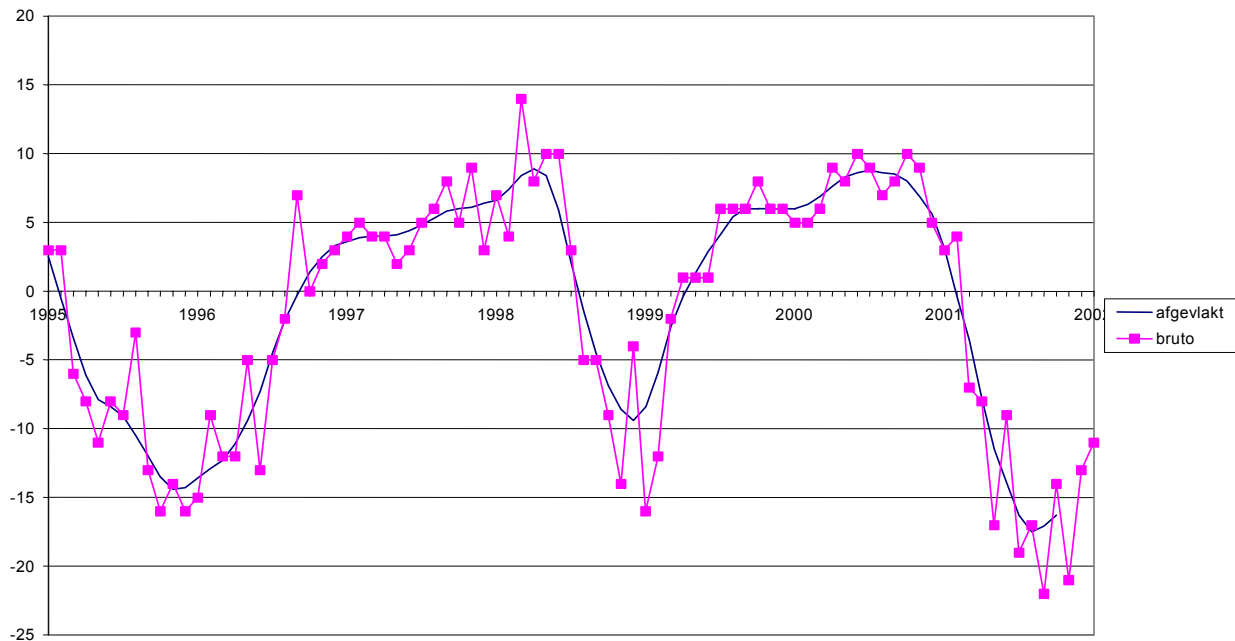
Grafiek 1 : Synthetische conjunctuurcurve voor de nijverheid

Bron: NBB

De *industrie* is in het Vlaamse Gewest (en in België) vrij sterk getroffen door de recente conjunctuurinzinking. De conjunctuurenquêtes van de Nationale Bank van België (NBB) laten voor de Vlaamse industrie in februari voor het eerst een heel voorzichtige remonte zien. De daling van de afgevlakte conjunctuurcurve – die steeds met enige vertraging kan berekend worden - lijkt gestopt. In het najaar van 2001 bereikte de conjunctuurcurve voor de Vlaamse industrie een dieptepunt en bevond zich tot omstreeks de jaarwisseling op een laag niveau. Wellicht ligt een belangrijke verklaring in de onzekere heropleving van onze exportmarkten. Het gebrek aan positieve signalen blijkt uit de beoordeling door de ondernemers van hun orderpositie. De buitenlandse bestellingen zijn de laatste maand wel bemoedigend toegenomen. De vooruitzichten voor de vraag zijn positiever geworden in februari, doch ook hier is er nog onzekerheid.

Grafiek 2 – Vooruitzichten voor de vraag in de industrie in het Vlaamse Gewest.

Bron : NBB.

De conjunctuurenquêtes in de *handel* daalt thans niet meer. Er zijn aanwijzingen voor beterschap: de scherpe stijging in de omzet, de fors verbeterde beoordeling van de evolutie van de omzet, de plots scherpe daling in de voorraden, en de verbeterde vooruitzichten inzake bestellingen (binnen- zowel als buitenlandse). Merkwaardig is dat de ondernemers voorzichtig blijven wat betreft hun beoordeling van de vraag in de toekomst.

De curve in de *bouw* tenslotte vertoont opnieuw een terugloop in haar bedrijvigheid en in haar orderbestand. Het aantal nieuwe orders is dalende. De werkgelegenheid neemt voorzichtig toe. Vermits het effect van de verlaagde registratierechten op de vernieuwbouw uiteraard slechts binnen enkele maanden zichtbaar kan zijn (mensen moeten eerst kopen, alvorens te kunnen verbouwen) en gelet op de snel stijgende immo-markt in de meest recente maanden, mag men verwachten dat naar het derde en vierde kwartaal toe – dankzij de verlaagde registratierechten – de bouw in stijgende lijn gaat en hiermee ook het effect versterkt van de verwachte groei-dynamiek.

3.2. De aanbodzijde

In het Vlaamse Gewest daalde de *industriële productie* over de periode november – februari trendmatig met 1,6 procent. Een uitsplitsing naargelang het type van producten geeft voor België –0,6 procent voor de intermediaire goederen, +0,1 procent voor de investeringsgoederen (vooral gerealiseerd in Vlaanderen), -0,2 procent voor de duurzame consumptiegoederen en –0,6 procent voor de niet-duurzame consumptiegoederen.

De *capaciteitsbezetting van het productievermogen* bereikte een niveau van 78,8% in het eerste kwartaal van 2002. Een jaar eerder werd nog 83,2% genoteerd. De conjuncturele verslapping komt hier duidelijk tot uiting.

De *bedrijfsinvesteringen* gaven in de loop van 2001 kwartaal na kwartaal terrein prijs. Het FPB verwacht geen beterschap voor het eind van 2002.

In maart werden 353 *faillissementen* uitgesproken voor bedrijven met hoofdzetel in het Vlaamse Gewest, zijnde 11,7 procent meer dan in februari, en 6 procent meer dan in maart een jaar terug. 3.564 werknemers werden dit jaar al in het Vlaamse Gewest getroffen door een faillissement van hun bedrijf.

3.3. De vraagzijde

Daar de economische wereldgroei in 2001 terugviel van meer dan 4 procent in 2000 naar 2 procent in 2001, kwam de wereldhandel feitelijk tot een halt. De echte duik kwam er uiteraard na 11 september. De Belgische en de Vlaamse economieën werden wegens hun openheid onmiskenbaar getroffen door deze terugval. In het laatste kwartaal van 2001 vertoonde de Vlaamse *export* t.o.v. een jaar terug een nominale daling van meer dan 14 procentpunt. De trend van het indexcijfer van de uitvoer in vaste prijzen was op het eind van vorig jaar nog steeds dalende. Het Federaal Planbureau voorziet voor België in zijn geheel een spoedig herstel van de uitvoer. Immers, de voorlopende indicator is aan het stijgen en de wereldprijzen zijn, ten gevolge van de algemene groeivertraging en de matige olieprijs in 2001, gedaald. De Belgische ruilvoet is gunstig geëvolueerd: eenmaal de wereldeconomie aantrekt, zullen België en Vlaanderen hier extra van profiteren.

De *omzet in de kleinhandel* nam in het vierde kwartaal van 2001 toe met 5,9 procentpunt t.o.v. hetzelfde kwartaal van 2000.

In vergelijking met februari zijn in maart, blijkens cijfers van de federatie van autoconstructeurs Febiac, 1,7 procent meer *personenwagens* ingeschreven in het Vlaamse Gewest¹. In vergelijking met maart vorig jaar noteren we een stijging met 7,6 procent. De invloed van het tweejaarlijkse autosalon komt hier tot uiting.

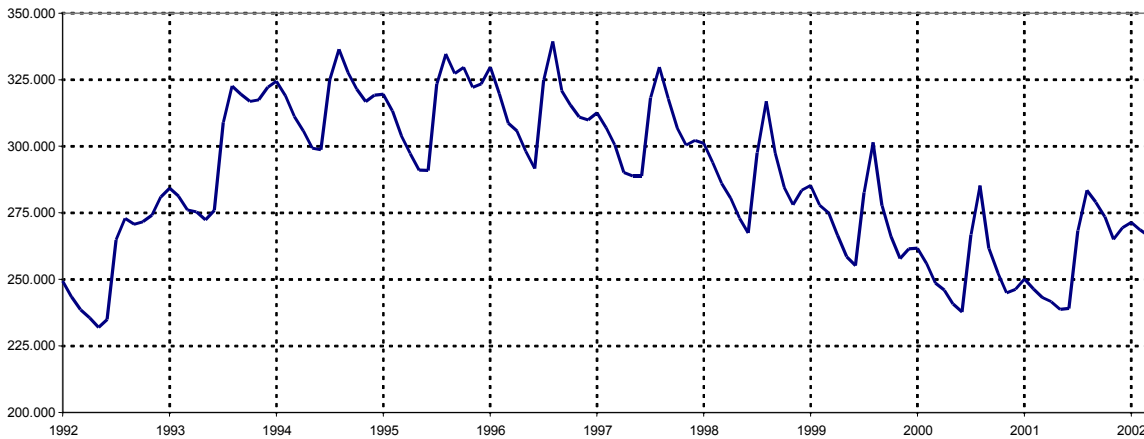
3.4. De arbeidsmarkt

De werkloosheidscijfers in het Vlaamse Gewest zijn nog steeds stijgende; zoals hoger aangegeven kan dit gegeven nog enkele maanden aanhouden, zonder echter dramatische vormen aan te nemen. De *uitgebreide groep van werklozen* (het totaal van de niet-werkende werkzoekenden en de oudere werklozen samen) nam eind maart 2002 op jaarbasis toe met 9,4 procent. De conjuncturele verslechtering blijft spelen. Ook de vacatures delen verder in de klappen.

Eind maart 2002 telde Vlaanderen 175.041 *niet-werkende werkzoekenden* (NWWZ), die het bij de VDAB ingeschreven marktpotentieel vertegenwoordigen en die zowel werklozen met als zonder uitkering bevatten. Dat zijn er weliswaar 1,6 procent minder dan de voorafgaande maand, maar toch 12,6 procent meer dan een jaar geleden. Opmerkelijk is dat vooral het aantal mannelijke NWWZ (19,9 procent) op jaarbasis sterker gestegen is dan de groep vrouwelijke NWWZ (7 procent).

¹ Tot eind 2001 publiceerde de sectororganisatie Febiac aparte cijfers voor nieuw ingeschreven personenwagens voor louter persoonlijk en voor dubbel gebruik. Sedert januari 2002 zijn deze cijfers, o.m. omwille van het verlies aan relevantie van deze opsplitsing ten gevolge van de opmars van monovolumewagens e.d., niet langer opgesplitst te verkrijgen.

Grafiek 3 : Niet-werkende werkzoekenden + oudere UVW's die niet meer ingeschreven zijn als werkzoekende in het Vlaamse Gewest.

Bron : VDAB.

De *jeugdwerklozen* (UVW's onder de 25 jaar) zagen hun rangen aanzienlijk uitbreiden tot 22.011 personen in maart 2002; dit zijn er maar liefst 30,7 procent meer dan op hetzelfde tijdstip een jaar voordien. Net zoals de mannelijke werklozen zijn de jongeren gevoeliger aan de economische laagconjunctuur.

De door de VDAB *ontvangen werkaanbiedingen* (Normaal Economisch Circuit) in maart 2002 namen weliswaar toe met 8,7 procent in vergelijking met februari 2002; desalniettemin bleef hun aantal onder het niveau van maart 2001.

In Vlaanderen vermeerderde de hoeveelheid gepresteerde *uitzendingen* (seizoengezuiverd) in het derde kwartaal van 2001 met 2,1 procent tegenover het voorgaande trimester. Zowel arbeiders als bedienden leverden hiertoe een bijdrage. Op jaarbasis liet de uitzendactiviteit een verlaging met 3,5 procent optekenen. Deze daling is te wijten aan de negatieve evolutie in het arbeiderssegment. Bij de bedienden daarentegen waren de resultaten wel positief.

4. Samenvatting

- matig optimisme aangaande een geleidelijke herneming van de groei in 2002, die in 2003 krachtig kan hernemen;
- de arbeidscreatie zal voorlopig nog wat achterblijven, maar zal hernemen tegen 2003;
- de inflatie blijft voorlopig nog te hoog, maar daalt geleidelijk aan;
- de kortetermijnrentevoeten zullen niet onmiddellijk neiging vertonen tot daling;
- de langetermijnrentevoeten zullen niet spectaculair evolueren.

HOOFDSTUK III

HET BUDGETTAIR EN FINANCIËEL BELEID VAN DE VLAAMSE OVERHEID

1. Het Stabiliteits- en Groeipact en het Samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten

Op 24 november 1999 hebben de Gemeenschappen en Gewesten een samenwerkingsakkoord met de federale overheid onderschreven waarin ze verklaren het Stabiliteitsprogramma te zullen ondersteunen en de lange-termijnstrategie te zullen naleven die door de Hoge Raad van Financiën, Afdeling Financieringsbehoeften van de overheid werd uitgewerkt om de globale overheidsfinanciën in evenwicht te brengen.

Op 15 december 2000 werd een aanvullende overeenkomst afgesloten tussen de federale overheid en de Gemeenschappen en Gewesten betreffende de begrotingsdoelstellingen voor de periode 2001-2005. Deze overeenkomst omvatte de volgende elementen m.b.t. de financiën van de Gewesten en Gemeenschappen :

- een herziening van de begrotingsdoelstellingen voor de gewesten en de gemeenschappen (enkel voor het jaar 2001);
- het voorzien van de mogelijkheid om begrotingsoverschotten in fondsen te storten;
- een eerste aanzet tot het bepalen van een gedragslijn voor afwijkingen (in + of -) t.a.v. de te realiseren begrotingsdoelstellingen en voor de aanwending van voorheen aangelegde reserves op de norm.

Tabel 9 : Begrotingsdoelstellingen voor gemeenschappen en gewesten overeenkomstig de overeenkomst van 15 december 2000 tussen de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten (in miljard BEF)

	Vlaamse Gemeenschap	Franse Gemeenschap	Duitstalige Gemeenschap	Waals Gewest	Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Totaal Gemeenschappen en Gewesten		
						Verrichting klasse 8	Doelstellingen	
	(a)					(b)	(a) + (b)	
							Miljard BEF	In % BBP
2001	24,0	-3,2	0,0	-1,9	-0,8	11,1	29,2	0,3
2002	13,6	-2,5	0,0	-5,6	-2,2	11,1	14,4	0,1
2003	13,1	-1,9	0,0	-5,2	-2,0	11,1	15,1	0,1
2004	12,4	-1,2	0,0	-4,7	-1,8	11,1	15,8	0,1
2005	11,3	-0,7	0,0	-4,2	-1,6	11,1	15,9	0,1

Tabel 9 bis: Begrotingsdoelstellingen voor gemeenschappen en gewesten overeenkomstig de overeenkomst van 15 december 2000 tussen de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten (in duizend euro)

Begrotingsjaar	Vlaamse gemeenschap		Franse gemeenschap	Waals gewest	Brussels hoofdstedelijk gewest	Totaal	
	Scenario A	Scenario B				Scenario A	Scenario B
2000	356.967	356.967	- 114.031	- 153.694	- 66.931	22.310	22.310
2001	-	594.944	- 79.326	- 47.100	- 19.831	- 146.257	448.687
2002	-	337.135	- 61.973	- 138.820	- 54.537	- 255.330	81.805
2003	-	324.741	- 47.100	- 128.905	- 49.579	- 225.583	99.157
2004	-	307.388	- 29.747	- 116.510	- 44.621	- 190.878	116.510
2005	-	280.120	- 17.353	- 104.115	- 39.663	- 161.131	118.989

Ook werd in deze overeenkomst voorzien dat de Gemeenschappen en Gewesten de mogelijkheid zullen hebben om de eventuele begrotingsoverschotten in fondsen te storten, in overeenstemming met de ESR95-methode. De Vlaamse Gemeenschap maakte van deze mogelijkheid gebruik door de oprichting van het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eénmalige Investeringsuitgaven. Op basis van de reële transferten uitgevoerd in 2001 en 2002 en een voorzichtige inschatting van het saldo op gesplitste kredieten 2002 op het einde van het jaar wordt de totale begroting van het fonds geraamd op 546.134.000 euro. In het decreet tot oprichting van het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven werd bepaald dat de bestemming van de saldi die naar het fonds worden overgedragen pas naar aanleiding van de begrotingscontrole door het Vlaams Parlement zal worden vastgelegd. Langs uitgavenzijde worden verbintenissen (vastleggingen) voorzien tot beloop van 335.286.000 euro. Hiervan kan in de loop van 2002, 27.622.000 euro in betalingen aangerekend worden. Hoewel de Afdeling Financieringsbehoeften in haar advies bij de begroting 2001 de overhevelingen naar het Fonds als reservering beschouwd, werd voorzichtigheidshalve geen rekening gehouden met de geraamde dotatie bij de berekening van het gecorrigeerd saldo in HRF-termen aangezien de bestemming nog niet is vastgelegd.

Daarnaast voorzag deze overeenkomst dat de “Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid” van de HRF in haar volgend advies een uitspraak zou doen over de volgende elementen :

- de mate waarin afwijkingen ten opzichte van het Samenwerkingsakkoord van 24 november 1999 en in onderhavige Overeenkomst onderschreven lange termijn traject kunnen aanvaard worden, gelet op de in het verleden gerealiseerde saldi of de voor de toekomst in de interne Stabiliteitsprogramma's aangegane verbintenissen tot compensatie van overschrijdingen van de norm;
- de wijze waarop de aanwending van voorheen aangelegde reserves op de norm wordt aangerekend, zonder hierbij de realisatie van de hoofddoelstellingen van voormelde lange termijn strategie in gevaar te brengen.

Wat het eerste punt betreft stelde de afdeling Financieringsbehoeften dat deelgebieden die opteren voor een budgettair beleid dat aanvankelijk betere structurele saldi oplevert dan voorgeschreven in het referentietraject 2001-2010, in een latere fase, en ten vroegste vanaf 2002, de minimale schuldafbouw (in het geval van de Vlaamse Gemeenschap) kunnen vertragen op voorwaarde dat over de volledige periode de totale minimale schuldafbouw wordt behaald. Wel dient deze optie voorbehouden te worden voor entiteiten die reeds een evenwicht of een surplus hebben bereikt. De Vlaamse Gemeenschap voldoet voorlopig als enige aan deze voorwaarde. Omwille van redenen van budgettaire coördinatie achtte de afdeling Financieringsbehoeften het raadzaam een limiet vast te stellen op 1% van de aan de betrokken entiteit toegewezen middelen inzake samengevoegde en gedeelde belastingen, bij ongewijzigd financieringsstelsel. In het kader van deze begrotingscontrole werd er door de Vlaamse regering voor geopteerd om deze mogelijkheid **niet** te benutten bij de toetsing van de begroting 2002 aan de vooropgestelde norm. Met andere woorden de Vlaamse regering heeft hier niet voor de gemakkelijkste oplossing gekozen maar wel voor de structurele besparing in het bijzonder met het oog op de naleving van haar meerjarige begrotingsobjectieven.

Hierboven werd reeds gewezen op de bijstelling van de HRF-normering naar aanleiding van de problematiek van de negatieve term ter compensatie van de additionele gewestbelastingen.

Tijdens het IMC van 21 maart 2002 werd tevens bedongen dat de Hoge Raad een nieuw toetsingskader zou ontwikkelen en de normberekening zo dicht mogelijk te laten aansluiten op de ESR-95 benadering. Concreet betekent dit dat voor de Vlaamse begroting bij de toetsing aan de normering geen rekening meer zal gehouden worden met de negatieve correctie voor Aquafin, die in ESR-termen tot de sector bedrijven wordt gerekend.

2. De bijstelling van de meerjarenbegroting 2002-2005

Naar aanleiding van de begrotingscontrole 2002 werden zoals reeds vermeld de uitgangspunten en parameters voor de middelenberekening bijgesteld. Tevens werden de consequenties van de gewijzigde financieringswet in de middelenberekening opgenomen. Langs uitgavenzijde werd de meerjarenbegroting bijgesteld in functie van de in het kader van de begrotingscontrole doorgevoerde besparingen of bijstellingen. De voorstellen van elk van de departementen werden aan een doorgedreven onderzoek onderworpen. In de begroting 2002 werden recurrente besparingen doorgevoerd die noodzakelijk bleken om voor de volgende jaren van het referentietraject (tot 2005) de vooropgestelde begrotingsdoelstellingen te halen. Tevens werd reeds rekening gehouden met de geraamde repercussies van de nieuwe bevoegdheden die ingevolge het Lambermontakkoord naar de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest werden overgedragen.

De resultaten van de meerjarenbegroting worden als een afzonderlijk onderdeel aan deze algemene toelichting gehecht.

HOOFDSTUK IV

DE MIDDELENONTWIKKELING IN DE AANGEPASTE BEGROTING 2002

1. Samenvattend overzicht

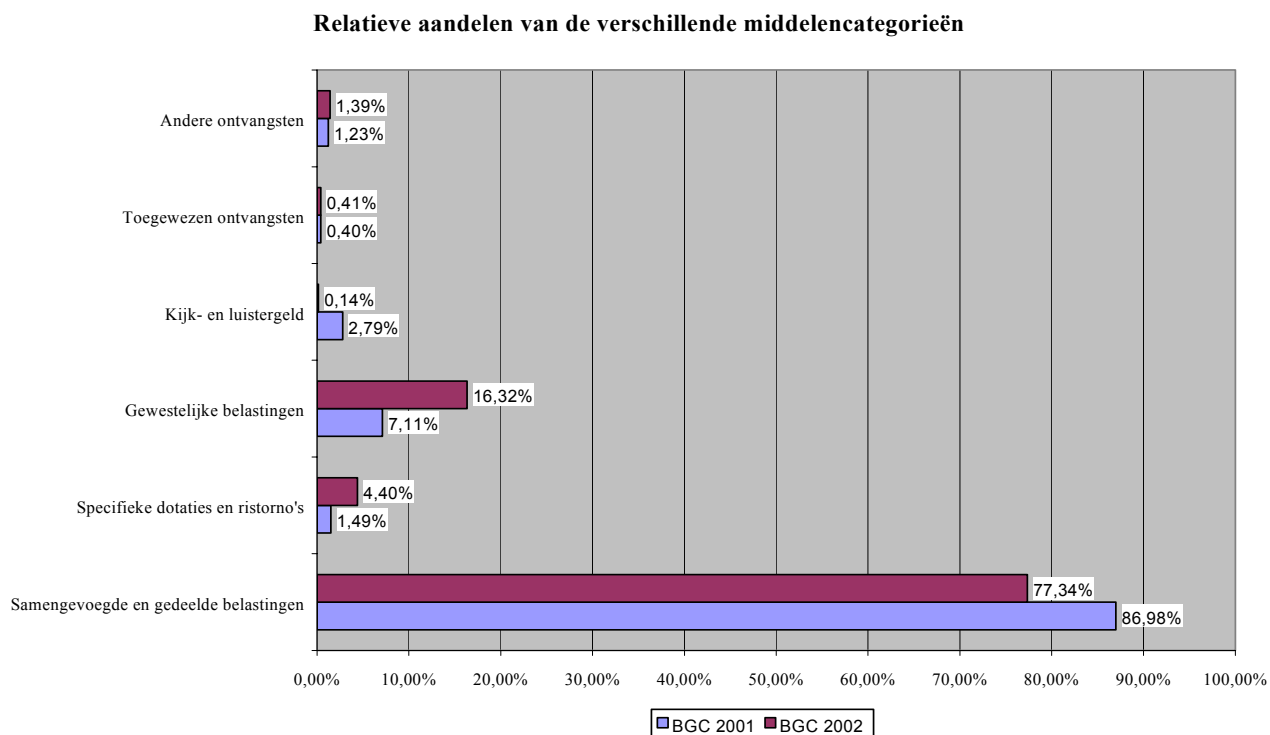
Onderstaande tabel geeft een overzicht van de middelenramingen over de periode 1996 – 2002.

Tabel 10 : De middelenbegroting 1996-2002 (in miljoen euro)

	BGC 1996	BGC 1997	BGC 1998	BGC 1999	BGC 2000
Samengevoegde en gedeelde belastingen	11.076	11.963	12.613	13.433	13.686
Specifieke dotaties en ristorno's	181	178	178	178	221
Gewestelijke belastingen	749	801	840	948	1.067
Kijk- en luistergeld	387	409	426	442	445
Toegewezen ontvangsten	67	129	30	36	46
Andere ontvangsten	146	151	166	150	155
Totaal	12.606	13.631	14.253	15.187	15.620

	BGC 2001	BGO 2002	BGC 2002	Absoluut verschil	Procentueel verschil
Samengevoegde en gedeelde belastingen	14.603	13.087	12.881	-206	-1,57%
Specifieke dotaties en ristorno's	250	734	732	-2	-0,27%
Gewestelijke belastingen	1.194	2.836	2.718	-118	-4,16%
Kijk- en luistergeld	469	37	23	-14	-37,84%
Toegewezen ontvangsten	67	51	68	17	33,33%
Andere ontvangsten	206	220	232	12	5,45%
Totaal	16.789	16.965	16.654	-311	-1,83%

De vergelijking begrotingscontrole 2002 – 2001 van de relatieve aandelen van elke middelencategorie levert een aantal interessante vaststellingen op. Deze vergelijking wordt in grafiek 1 weergegeven. In de grafiek werden de dankzij het Lambermontakkoord verworven additionele (nieuwe) gewestbelastingen bij de reeds bestaande gewestbelastingen opgeteld. Uit grafiek 1 kan dan ook afgeleid worden dat de inkomsten waarvoor Vlaanderen autonoom bevoegd is (de gewestbelastingen) sterk winnen aan relatieve belangrijkheid terwijl de middelen die voortvloeien uit de bijzondere financieringswet gevoelig afnemen, hoofdzakelijk door toepassing van de zogenaamde gewestaf trek (zie paragraaf 3.2.)

Grafiek 1 : Aandelen van de verschillende middelen categorieën

Naast een indeling in middelen categorieën kan er ook een middelenopdeling in programma's gemaakt worden. Tabel 11 toont laatstbedoelde opdeling op drie tijdstippen: begrotingscontrole 2001, begrotingsopmaak 2002 en begrotingscontrole 2002.

Tabel 11 : Overzicht van de middelen per programma (in duizend euro)

PR	Programmanaam	BGC 2001	BGO 2002	BGC 2002	Absoluut verschil 2002 - 2001	Procentueel verschil 2002 - 2001
01.10	Vlaamse regering - algemene werkingskosten	0	0	0	0	
10.10	COO - Diverse intradepartementale ontvangsten	253	276	276	23	9,09%
12.10	Algemeen buitenlands beleid	0	0	0	0	
20.10	AZF - Diverse intradepartementale ontvangsten	265	323	323	58	21,89%
24.10	Algemene financiële logistiek	21.889	38.423	31.767	9.878	45,13%
24.30	Waarborg	1.909	1.908	2.783	874	45,78%
24.40	Rechtstreekse schuld	29.896	46.315	46.821	16.925	56,61%
24.50	Intendancediensten	248	250	250	2	0,81%
24.80	Indirecte schuld	12.164	23.488	23.553	11.389	93,63%
26.10	Gebouwen	769	868	868	99	12,87%
30.10	OND - Diverse intradepartementale ontvangsten	868	744	744	-124	-14,29%
33.10	Hogescholenonderwijs	6.978	1.132	1.132	-5.846	-83,78%

PR	Programmanaam	BGC 2001	BGO 2002	BGC 2002	Absoluut verschil 2002 - 2001	Procentueel verschil 2002 - 2001
33.20	Universitair onderwijs	12.058	13.058	13.058	1.000	8,29%
34.10	Deeltijds kunstonderwijs	9.489	9.536	9.689	200	2,11%
34.30	Begeleid individueel studeren	645	1.144	1.144	499	77,36%
35.10	Studietoelagen en –financiering	50	50	50	0	0,00%
35.30	Leerlingenvervoer	553	0	0	-553	-100,00%
35.40	Algemeen onderwijs en vorming	1.614	1.585	1.585	-29	-1,80%
35.50	Aanwending van teruggevorderde wedden en weddetoelagen	48.604	34.495	48.048	-556	-1,14%
39.20	Diverse ontvangsten	16.851	3.332	3.448	-13.403	-79,54%
40.10	WVC - Diverse intradepartementale ontvangsten	1.031	1.034	1.034	3	0,29%
41.10	Algemeen welzijnsbeleid	59	60	60	1	1,69%
42.20	Medisch-sociaal beleid	97	100	100	3	3,09%
45.20	Volksontwikkeling en bibliotheken	141	0	151	10	7,09%
45.50	Algemeen cultuurbeleid	37	21	451	414	1118,92%
50.10	EWBL – Diverse intradepartementele ontvangsten	503	429	441	-62	-12,33%
51.10	Algemeen economisch beleid	30.332	18.128	24.558	-5.774	-19,04%
51.20	Economisch ondersteuningsbeleid	24.789	0	0	-24.789	-100,00%
51.40	Buitenlandse handel en exportbevordering	446	372	372	-74	-16,59%
51.50	Natuurlijke rijkdommen en energie	669	2.479	2.479	1.810	270,55%
51.90	Extern economisch beleid	0	3.040	3.040	3.040	
52.40	Werkgelegenheid	3.471	5.330	5.330	1.859	53,56%
54.10	Landbouw, tuinbouw en plattelandsbeleid	1.552	26.037	26.037	24.485	1577,64%
60.10	LIN - Diverse intradepartementele ontvangsten	1.242	1.252	1.377	135	10,87%
61.30	Bos en Groen	694	1.246	1.246	552	79,54%
61.40	Landbeheer	2.300	2.548	2.548	248	10,78%
61.50	Waterbeheer	253	74	74	-179	-70,75%
62.10	Ruimtelijke ordening, stedenbouw en grondbeleid	2.923	2.000	3.731	808	27,64%
62.20	Monumenten en landschappen	174	174	174	0	0,00%
62.40	Huisvesting	1.239	1.190	1.190	-49	-3,95%
64.10	Waterwegen en binnenvaart	374	377	377	3	0,80%
64.20	Havens	0	0	0	0	
64.40	Algemeen infrastructuur- en scheepvaartbeleid	149	149	149	0	0,00%
64.50	Zeewezen	17.392	17.030	28.185	10.793	62,06%

PR	Programmanaam	BGC 2001	BGO 2002	BGC 2002	Absoluut verschil 2002 - 2001	Procentueel verschil 2002 - 2001
69.90	Algemene uitgaven	7.437	0	0	-7.437	-100,00%
70.10	WIM - Diverse intradepartementele ontvangsten	461	490	490	29	6,29%
71.10	Algemeen wetenschapsbeleid	260	87	361	101	38,85%
72.10	Media en film	0	0	0	0	
82.10	Algemene ontvangsten uit eigen inning (gemeenschap)	468.630	0	0	-468.630	-100,00%
82.20	Algemene ontvangsten van de federale overheid afkomstig, voor gemeenschapsaangelegenheden	8.372.021	9.160.612	9.090.003	717.982	8,58%
83.10	Algemene ontvangsten uit eigen inning (gewest)	111.143	147.237	128.987	17.844	16,05%
83.30	Algemene ontvangsten van de federale overheid afkomstig, voor gewestaangelegenheden	7.563.026	7.386.040	7.134.973	-428.053	-5,66%
99.10	Interdepartementale bestaansmiddelen	9.854	10.289	10.543	689	6,99%
Totaal		16.787.802	16.964.752	16.654.000	-133.802	-0,80%

Uit deze tabel blijkt dat het gros van de middelen van de Vlaamse Gemeenschap zich bevindt op de programma's 82.20 en 83.30 (de overdrachten vanwege de federale overheid in het kader van de financieringswet, de zogenaamde samengevoegde en gedeelde belastingen).

Voor een toelichting per programma van de middelen wordt verwezen naar de toelichting per programma bij het middelendecreet. Hierna volgt een afzonderlijke toelichting per grote middelencategorie.

2. De samengevoegde en gedeelde belastingen

De Vlaamse begroting wordt in 2002 voor een groot percentage bepaald door de samengevoegde en gedeelde belastingen. Wanneer gekeken wordt naar voorgaande jaren, dan merkt men nochtans dat het relatieve aandeel van de samengevoegde en gedeelde belastingen in het totaal van de middelen is gedaald van 88,45% bij de begrotingscontrole 1999 over 86,98% bij de begrotingscontrole 2001 tot 77,34% bij de begrotingscontrole 2002. De reden hiervoor is te vinden in de inwerkingtreding van het Lambermontakkoord vanaf 1 januari 2002. De effecten van het Lambermontakkoord komen verder in deze toelichting aan bod.

In de begroting 2002 worden de middelen die verkregen worden als samengevoegde en gedeelde belastingen samengesteld uit twee delen :

- De definitieve afrekening van het vorige begrotingsjaar (2001), op basis van herhaalde parameters 2001.
- De heraming van de middelen 2002 op basis van realistische parameters.

Hierna wordt een samenvattend overzicht gegeven van de samengevoegde en gedeelde belastingen sedert 1996. Daarna volgt een uitgebreide toelichting over de raming van de samengevoegde en gedeelde belastingen naar aanleiding van de begrotingscontrole 2002.

Tabel 12 : Samengevoegde en gedeelde belastingen (inclusief afrekeningen) (in miljoen euro)

	1999 Aangepast	2000 Aangepast	2001 Aangepast	2002 Initieel	2002 Aangepast	Procentueel verschil 2002 - 2001
Gewest	5.562,7	5.781,0	6.258,9	4.412,1	4.275,0	-31,70%
PB	5.562,7	5.781,0	6.258,9	4.412,1	4.275,0	-31,70%
Gemeenschap	7.870,6	7.904,9	8.343,9	8.675,2	8.606,0	3,14%
PB	2.610,3	2.667,7	2.886,7	2.984,8	2.916,9	1,05%
BTW	5.260,3	5.237,2	5.457,2	5.690,4	5.689,1	4,25%
Totaal	13.433,3	13.685,9	14.602,8	13.087,3	12.881,0	-11,79%

2.1. Parameters

De samengevoegde en gedeelde belastingen werden geraamd, rekening houdende met de parameters zoals die in de bijzondere financieringswet zijn opgenomen. Krachtens deze wet worden de samengevoegde en gedeelde belastingen geraamd op basis van de economische begroting .

Hierbij dient ook verwezen naar recente afspraken gemaakt tijdens de interministeriële conferentie (IMC). Alle entiteiten zullen voortaan op basis van dezelfde parameters hun uitgaven en ontvangsten ramen. Daarbij wordt uitgegaan van zo realistisch en recent mogelijke ramingen van de parameters. De federale overheid stapt dus af van de vroegere werkwijze waarbij de parameters van het jaar x-1 werden toegepast. De facto nemen andere overheden dus de werkwijze over die de Vlaamse Gemeenschap reeds enige jaren volgt.

Tabel 13 : Weerhouden parameters in de begroting 2002

	Begrotingsjaar 2001				Begrotingsjaar 2002	
	2001 Initieel	2001 Aangepast	2001 Vermoedelijk	2001 Definitief	2002 Initieel	2002 Aangepast
BNI-groei	2,50%	2,00%	1,80%	1,00%	2,00%	1,00%
Inflatie	1,50%	1,50%	2,60%	2,47%	1,80%	1,60%
Gezondheidsindex	1,74%	1,50%	1,50%	2,74%	1,50%	1,80%
Consumptie-index	1,61%	1,50%	1,50%	2,47%	1,50%	1,60%
Fiscale capaciteit	62,21%	62,21%	62,21%	62,45%	62,21%	62,45%
	28,74%	28,74%	28,74%	28,55%	28,74%	28,55%
	9,04%	9,04%	9,04%	9,00%	9,04%	9,00%
Personenbelasting (duizend EUR)	1999	1999	1999	2000	1999	2000
	646.656,4	646.656,4	16.030.193,0	16.869.534,0	16.030.193,0	16.869.534,0
	293.279,5	293.279,5	7.270.209,0	7.572.733,0	7.270.209,0	7.572.733,0
	94.010,3	94.010,3	2.330.454,0	2.432.963,0	2.330.454,0	2.432.963,0
	5.511,6	5.511,6	136.629,0	139.306,0	136.629,0	139.306,0
Verdeelsleutel leerlingen	57,55%	57,08%	56,97%	56,97%	56,85%	56,97%
	42,45%	42,92%	43,03%	43,03%	43,15%	43,03%
Inwoners	01/01/1999	01/01/1999	01/01/2000	01/01/2000	01/01/2000	01/01/2000
	5.926.838	5.926.838	5.940.251	5.940.251	5.940.251	5.940.251
	3.261.982	3.261.982	3.268.685	3.268.685	3.268.685	3.268.685
	954.460	954.460	959.318	959.318	959.318	959.318
	70.472	70.472	70.831	70.831	70.831	70.831

	Begrotingsjaar 2001				Begrotingsjaar 2002	
	2001 Initieel	2001 Aangepast	2001 Vermoedelijk	2001 Definitief	2002 Initieel	2002 Aangepast
Inwoners < 18 jaar (excl. Duitst.)	30/06/1999	30/06/1999	30/06/2000	30/06/2000	30/06/2001	30/06/2001
Teldatum	31/08/2000	10/02/2001	10/02/2001	10/02/2001	raming	raming
Nederlandstalig	1.217.004	1.217.304	1.217.304	1.217.304	1.210.464	1.210.464
Franstalig	726.462	726.564	726.564	726.564	727.879	727.879
Brussel	203.116	203.519	203.519	203.519	205.517	205.517
Denataliteitscoëfficiënt	99,82%	99,86%	99,86%	99,86%	100,12%	100,12%

Reële BNI-groei :

Voor het begrotingsjaar 2001 bedraagt de reële BNI-groei 1,0% volgens de gegevens zowel van het federaal Planbureau als van de Nationale Bank van België.

Voor het begrotingsjaar 2002 wordt de reële groei voorlopig op 1,0% geraamd. Dit is lager dan bij de begrotingsopmaak 2002, waar er een groeipercentage van 2,0% gehanteerd werd.

Inflatie :

De inflatie over 2001 bedroeg 2,47%. Dit is ook het percentage waarmee in de begroting 2002 de afrekening van het jaar 2001 wordt becijferd. Voor 2002 gaat het Planbureau uit van een inflatie van 1,60%.

Verdeelsleutel leerlingen :

Tot 1999 lag de verdeelsleutel vast. Vanaf 2000 wordt de verdeelsleutel bepaald op reële tellingen die gecontroleerd worden door het Rekenhof. Voor het begrotingsjaar 2002 wordt er gerekend met een percentage van 56,97%. Tijdens de begrotingsopmaak 2002 was dit 56,85%.

Fiscale capaciteit :

Voor het begrotingsjaar 2002 wordt er gerekend met een percentage van 62,45%. Tijdens de begrotingsopmaak 2002 was dit 62,21%.

2.2. Effect op de middelen

Het hanteren van gewijzigde parameters heeft als gevolg dat de afrekening van het vorige begrotingsjaar 70.211 duizend euro bedraagt. Bij de begrotingsopmaak 2002 werd de afrekening nog op 127.057 duizend euro geraamd.

3. Lambermont

Het begrotingsjaar 2002 is, zoals reeds gezegd, een scharnierjaar. Vanaf 1 januari 2002 trad immers het Lambermontakkoord in werking. Onderstaande tabel toont de deelcomponenten in de berekening van de samengevoegde en gedeelde belastingen (exclusief de afrekening 2001). Daarna volgt een korte toelichting over de budgettaire gevolgen van het Lambermontakkoord en de berekeningswijze van de verschillende deelcomponenten.

Tabel 14 : Effect van Lambermont op de samengevoegde en gedeelde belastingen (in duizend euro)

Samengevoegde en gedeelde belastingen 2002	
Gewest	6.306.701
Gemeenschap	8.438.326
Eerste totaal	14.745.027
Resultaat gewestaftek	-2.108.768
Subtotaal	12.636.259
Extra middelen voor extra bevoegdheden	56.172
Subtotaal	12.692.431
Extra BTW-middelen gemeenschap	118.259
Totaal samengevoegde en gedeelde belastingen 2002 (excl. afrekening)	12.810.690

Zoals reeds aangehaald, heeft het Lambermontakkoord een effect op de samengevoegde en gedeelde belastingen. De inwerkingtreding van het Lambermontakkoord heeft echter nog meer effecten dan enkel de vermeerderingen en verminderingen in de samengevoegde en gedeelde belastingen. In dit stuk zal verder ingegaan worden op de verschillende deelfacetten van het Lambermontakkoord en de financiële weerslag ervan op het geheel van de middelen van de Vlaamse Gemeenschap. Tabel 15 geeft een samenvattend overzicht van de financiële implicaties van het Lambermontakkoord op de begroting 2002. Daarna volgt de uitleg over de verschillende componenten.

Tabel 15 : Budgettaire effecten van Lambermont (in duizend euro)

Omschrijving maatregel	Artikel (vernieuwde) financieringswet	Budgettair effect
Gewestaftrek	Artikel 33bis	-2.108.768
Extra bevoegdheden	Artikel 33bis	56.172
Extra BTW-middelen	Artikel 38, §3	118.259
Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld	Artikel 47bis	455.286
Kijk- en luistergeld	Artikel 3	23.218
Additionele gewestbelastingen	Artikel 3	1.527.437
Totaal effect		71.604

3.1. Additionele gewestbelastingen

Door het Lambermontakkoord werd artikel 3 van de bijzondere wet betreffende de financiering van Gewesten en Gemeenschappen gewijzigd: de Gewesten krijgen de volledige bevoegdheid over de nieuwe gewestelijke belastingen zoals opgenomen in hetzelfde artikel.

De wijziging houdt in dat een aantal gewestelijke belastingen worden toegevoegd bij de reeds vroeger opgenomen gewestelijke belastingen. Voor wat de nieuwe belastingen betreft, gaat het om het registratierecht (het nog niet overgedragen gedeelte), de hypotheekrechten, de schenkingsrechten, de verkeersbelasting op de autovoertuigen, de belasting op de inverkeersstelling en het eurovignet. De fiscale boetes die betrekking hebben op elk van deze belastingen worden mee overgeheveld naar de gewesten.

Voor de raming van deze (nieuwe) additionele gewestbelastingen werd gebruik gemaakt van de federale begrotingen en dito toelichtingen. De in de federale begroting opgenomen waarden voor elke van deze belastingen werden verdeeld volgens verschillende verdeelsleutels die gehaald werden bij dezelfde federale begroting, uit parlementaire stukken of uit andere federale stukken. Naar 2002 werden deze middelen dan geïndexeerd. De resultaten van de berekening van de additionele gewestbelastingen zijn opgenomen in tabel 16.

Tabel 16 : De additionele gewestbelastingen (in duizend euro)

	Basisbedrag	Boeten	Nalatigheids-intresten	Totaal
Registratierechten (58,892%)	570.353	0	0	570.353
Hypotheekrechten	119.812	81	0	119.893
Schenkingsrechten	29.168	20	0	29.188
Verkeersbelasting	626.563	423	0	626.986
Belasting op de inverkeersstelling	129.892	88	0	129.980
Eurovignet	51.002	34	1	51.037
Totaal	1.526.790	646	1	1.527.437

3.2. *Gewestaf trek*

Ten aanzien van de aangroei van de gewestelijke belastingen, werd in het Lambermont-akkoord ook een aftrek voorzien van de middelen die werden toegewezen aan de verschillende Gewesten (uitsluitend PB-middelen). Artikel 33bis van de bijzondere financieringswet bepaalt immers dat het gemiddelde van de realisaties 1999 tot en met 2001 voor wat betreft de additionele gewestbelastingen, uitgedrukt in prijzen 2002 in aftrek genomen moet worden van de aan het Gewest toegewezen middelen vanuit de personenbelasting.

Daarenboven worden ook de gemiddelde netto-opbrengsten van het kijk- en luistergeld van de periode 1999 – 2001, uitgedrukt in prijzen 2002, in mindering gebracht van de gewestmiddelen. Het is mede deze aftrek die maakt dat de samengevoegde en gedeelde belastingen lager uitvallen dan voorgaande jaren.

Voor de berekening van deze aftrek is de Vlaamse Gemeenschap aangewezen op de federale overheid. De vaststelling van de verschillende definitieve kredieten wordt behandeld in verschillende gemengde werkgroepen waarin zowel de gewesten als de federale overheid actief zijn. Zoals reeds gesteld, werd op basis van de federale begroting en op basis van parlementaire stukken een inschatting gemaakt.

3.3. *Kijk – en luistergeld*

Het kijk- en luistergeld wordt door het Lambermontakkoord omgevormd van een gemeenschapsbelasting tot een gewestbelasting. De netto-opbrengst ervan wordt in mindering gebracht van de gewestmiddelen die toegewezen worden via de bijzondere financieringswet (zie paragraaf 3.2.).

Het bedrag aan kijk- en luistergeld dat in tabellen 10 en 15 is opgenomen, is het restant dat na de afschaffing van het kijk- en luistergeld vanaf het begrotingsjaar 2002 blijft ingeschreven voor de late betalingen 2001 die pas in 2002 effectief geïnd zullen worden.

3.4. *Dotatie ter compensatie van het kijk- en luistergeld*

Ter compensatie van het wegvallen van het kijk- en luistergeld bij de Gemeenschappen, werd aan de Gemeenschappen wel een dotatie ter compensatie voor het wegvallen van het kijk- en luistergeld toegekend (artikel 47bis uit de bijzondere financieringswet). Voor de Vlaamse Gemeenschap wordt deze op 455.286 duizend euro geraamd. In globo maakt dit dat de gehele operatie voor het kijk- en luistergeld weinig nadelige gevolgen heeft voor de Vlaamse Gemeenschap in haar geheel.

3.5. *Nieuwe bevoegdheden*

Naast de reeds beschreven wijzigingen, worden ook bijkomende middelen toegekend aan het Gewest voor enkele nieuwe bevoegdheden die naar de Gewesten worden overgeheveld. Het betreft hier de bevoegdheden van landbouw en zeevisserij, gemeenten en provincies, buitenlandse handel en een gedeelte van het wetenschappelijk onderzoek.

De extra middelen die voor deze bevoegdheden worden overgedragen, zijn opgesomd in artikel 35, 4° tot en met 7° van de bijzondere financieringswet. In totaal betreft het hier een extra van 56.172 duizend euro (zie tabel 17). Deze middelen worden mee verrekend in de middelen die worden toegewezen aan de Gewesten via de bijzondere financieringswet.

Artikel 75 van de bijzondere financieringswet bepaalt evenwel dat de middelen vanuit de federale overheid pas doorgestort zullen worden in die mate dat de gewesten ook de effectieve uitgaven op zich genomen hebben. Voor de overname van de bevoegdheden zijn ondertussen enkele werkgroepen opgestart waar in overleg met de andere gewesten en de federale overheid de overname praktisch uitgewerkt wordt.

Tabel 17 : Extra bevoegdheden en extra middelen (in duizend euro)

Artikel	Bevoegdheid	Dotatie 2002
35 quater	Landbouw en zeevisserij	21.654
35 quinquies	Wetenschappelijke instellingen	21.425
35 sexes	Uitvoerbeleid	9.288
35 septies	Lokale overheden	3.805
Totaal		56.172

3.6. Extra BTW-middelen

Artikel 38, §3 bis van de bijzondere financieringswet wijst daarenboven aan de gemeenschappen nog extra middelen toe vanuit de belastingen op de toegevoegde waarde. Deze middelen zijn exhaustief in de bijzondere financieringswet opgenomen.

De toegewezen middelen worden verdeeld in twee delen. Het eerste deel (dat in 2002 35% bedraagt van het in totaal toegewezen gedeelte) wordt verdeeld over de twee gemeenschappen a rato van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het tweede gedeelte (de resterende 65% in 2002) wordt verdeeld middels de verdeelsleutel van de leerlingen. Het eerste en tweede gedeelte veranderen van relatieve omvang gedurende de volgende jaren op die wijze dat in 2012 de verdeling van de extra BTW-middelen volledig gebeurt op basis van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Het basisbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd en vanaf 2007 ook jaarlijks aangepast aan de economische groei, zij het wel slechts a rato van 91%. Deze berekeningswijze levert jaar na jaar een gunstiger resultaat voor de Vlaamse Gemeenschap op.

4. De gewestelijke belastingen

De gewestelijke belastingen hebben de laatste jaren een vrij snelle groei gekend. De groei werd in belangrijke mate gevoed door de successierechten, de onroerende voorheffing en de registratierechten.

Bijgevoegde tabel geeft een overzicht van de gewestelijke belastingen zoals ze begroot werden in de periode 1996 - 2002. In deze tabel werden het kijk- en luistergeld, de nalatigheidsintresten en de boeten niet opgenomen.

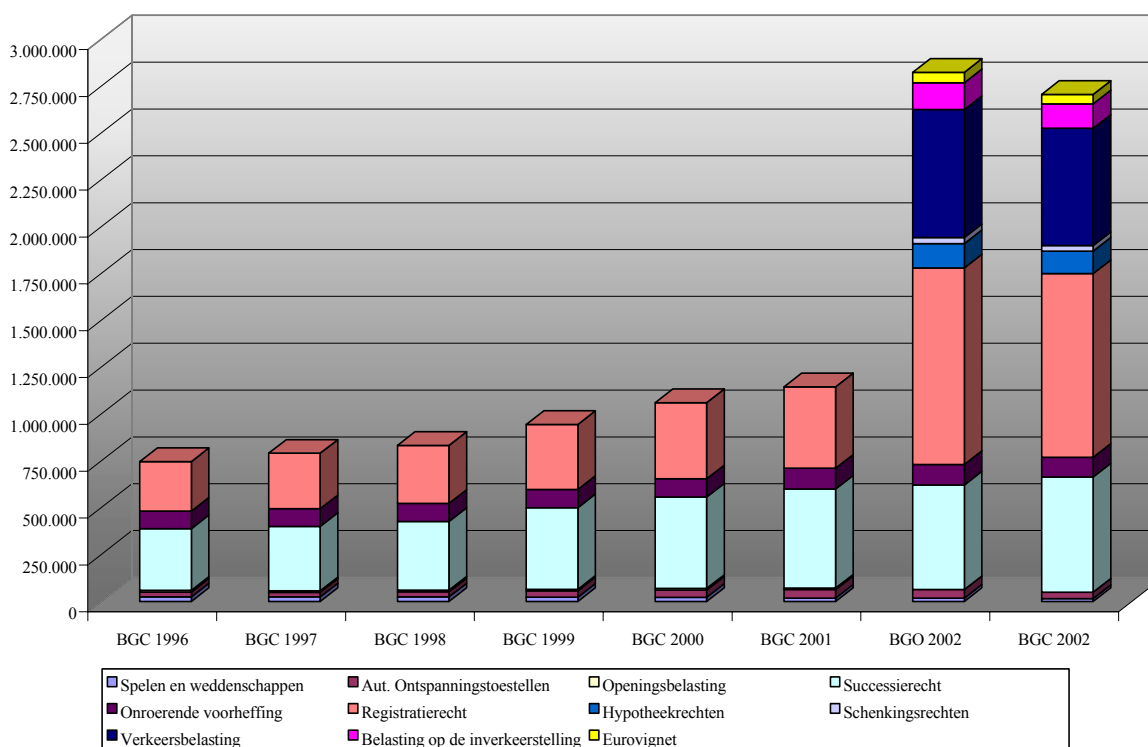
Voor de additionele gewestbelastingen (zie tabel 16) werd gebruik gemaakt van een 11/12-regel. Bij de begrotingsopmaak werd geen rekening gehouden met het feit dat de middelen die – federaal – binnenkomen in januari 2002 eigenlijk ontvangsten van december 2001 betreffen en bijgevolg niet aan de gewesten hoeven doorgestort. Daarom wordt in de budgetcontrole rekening gehouden met een minderontvangst van 1/12.

Voor een overzicht van de gewestelijke belastingen, van toestand begrotingsopmaak 2002 naar toestand begrotingscontrole 2002, wordt verwezen naar de verantwoording bij het decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting 2002.

Tabel 18 : De gewestelijke belastingen 1996-2002 (in duizend euro)

	BGC 1996	BGC 1997	BGC 1998	BGC 1999	BGC 2000	BGC 2001	BGO 2002	BGC 2002
Spelen en weddenschappen	23.542	23.463	23.837	22.310	21.378	17.578	17.578	14.819
Aut. Ontspanningstoestellen	26.879	24.194	27.516	34.098	38.887	45.184	45.184	34.627
Openingsbelasting	8.411	8.647	8.785	7.933	9.117	7.930	0	0
Successierecht	329.460	343.804	366.882	436.293	488.003	528.992	558.533	614.647
Onroerende voorheffing	93.756	94.076	95.580	96.919	96.919	111.143	110.053	105.698
Registratierecht	264.403	296.481	309.867	347.051	406.265	434.260	1.047.860	979.785
Hypotheekrechten							130.704	119.812
Schenkingsrechten							31.820	29.168
Verkeersbelasting							683.523	626.563
Bel. op de inverkeerstelling							143.063	129.892
Eurovignet							55.638	51.002
Totaal	746.452	790.664	832.469	944.603	1.060.569	1.145.087	2.823.956	2.706.013

Grafiek 2 is de visuele weergave van de gegevens uit tabel 18. Hieruit blijkt opnieuw het effect van het Lambertmontakkoord. Vanaf 2002 stijgen de gewestbelastingen indrukwekkend. De registratierechten verdubbelen niet alleen in omvang, er komen ook nog eens een aantal nieuwe (additionele) gewestbelastingen bij.

Grafiek 2 : Evolutie van de gewestelijke belastingen (in duizend euro)

4.1. Spelen en weddenschappen

Hier werd rekening gehouden met een verwachte daling van 12% door de opening van een casino in Brussel. Het bedrag wordt dusdanig verminderd tot 14.819 duizend euro. Vermeerderd met de nalatigheidsintresten (15 duizend euro) en de boeten (10 duizend euro) geeft dit een bedrag aan ontvangsten van 14.844 duizend euro.

4.2. Automatische ontspanningstoestellen

Hier werd voor 2002 rekening gehouden met een te verwachten minderontvangst van 5% die te wijten is aan de terugbetalingsregeling bij gebrek aan een convenant (decreet van 6 juli 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting). Hierdoor wordt het bedrag verminderd tot 34.627 duizend euro. Vermeerderd met de nalatigheidsintresten en de boeten geeft dit een totaalbedrag aan ontvangsten van 34.688 duizend euro.

4.3. Openingsbelasting

Na de goedkeuring door het Vlaams Parlement van het decreetsvoorstel tot afschaffing van de openingsbelasting, wordt voor deze gewestbelasting geen opbrengst meer voorzien.

4.4. Successierechten

Voor de berekening van de successierechten wordt uitgegaan van de realisaties 2001, de stijgingsgraad van de overlijdens en de gemiddelde stijging van het aangegeven vermogen. Hierbij werd uitgegaan van het gegeven dat bijna alle successierechten, die doorgestort worden in het jaar, betrekking hebben op overlijdens van het vorige jaar.

Formule ter berekening van de geraamde ontvangsten met vermelding van de aangewende parameters:

Realisatie x-1 * (aantal overlijdens x-2 / aantal overlijdens x-1) * gemiddelde stijging vermogen

$573.275 * 1,0079 * 1,0466 = 604.731$ duizend euro

Dit geeft een gemiddelde maandelijkse opbrengst van $604.731 / 12 = 50.394$ duizend euro. De gerealiseerde opbrengsten begin 2002 bedragen echter meer dan het maandgemiddelde. Om deze reden wordt de raming verhoogd met 9.916 duizend euro op jaarbasis.

Tot slot wordt voor 2002 dit bedrag verhoogd met te innen nalatigheidsintresten en boeten, respectievelijk 9.618 en 409 duizend euro.

4.5. Onroerende voorheffing

Voor de berekening van de onroerende voorheffing wordt rekening gehouden met het totaal aantal inkohierungen van 2001 (cijfer DWH 22/1/02). Het aantal inkohierungen wordt vermenigvuldigd met een factor 1,086, zijnde het percentage dat nog potentieel in te kohieren is (10%) min degene die als niet inkohierbaar beschouwd worden (1,4%). Dit cijfer wordt dan nogmaals vermenigvuldigd met een factor 0,98 door het verlies ingevolge vernietiging.

Van dit bekomen cijfer (in de formule gebruikt als "inkohierungen 2001") bestaat 12,5% uit materieel en outillage. Het gedeelte materieel en outillage dient niet aangepast te worden aan inflatie en groei gelet op de decretale neutralisering van de aangroei en de index. Voor de andere inkohierungen dient wel een aanpassing te gebeuren met de aangroei en de index. De aangroei wordt bepaald door het aantal bijkomende bouwvergunningen in het Vlaams Gewest en de gemiddelde onroerende voorheffing. Voor de index wordt de groeivoet van de indexatiecoëfficiënt van de onroerende voorheffing zelf gebruikt.

Voor 2002 wordt het bekomen bedrag verhoogd met 71 duizend euro aan te innen boeten.

4.6. Registratierechten

Overdrachten ten bezwarende titel van onroerende goederen

De registratierechten kunnen ter gelegenheid van de begrotingscontrole 2002 op 980.489 duizend euro geraamd worden (inclusief respectievelijk 10 en 694 duizend euro nalatigheidsintresten en boeten). Deze herringering houdt rekening met de 11/12-regel.

Bovendien heeft de in 2001 aangekondigde verlaging van de registratierechten ook een effect op de ontvangsten 2002. Door de verminderde activiteit op de vastgoedmarkt in het laatste kwartaal van 2001 hinken de ontvangsten in het eerste kwartaal 2002 achterop. Er is pas in het tweede kwartaal van een beginnende inhaalbeweging sprake.

Schenkingsrechten

Voor de schenkingsrechten wordt het bedrag naar 29.188 duizend euro verlaagd en dit door toepassing van de bovenvermelde 11/12-regel. Dit bedrag bevat 20 duizend euro boeten.

Recht van hypotheekvestiging op onroerende goederen

Het totaalbedrag aan geraamde ontvangsten voor 2002 wordt door gebruik te maken van de 11/12-regel teruggebracht naar 119.893 duizend euro (inclusief 81 duizend euro boeten).

4.7. Verkeersbelasting

Ook voor de verkeersbelasting wordt het systeem van de 11/12 toegepast. Hier komt het geraamde bedrag op 626.986 duizend euro (inclusief 423 duizend euro boeten).

4.8. Belasting op de inverkeerstelling

Door een beslissing van de gewesten wordt voor de wagens die nu al voldoen aan de Euro 4-emissienorm de belasting op de inverkeerstelling verlaagd. De regeling gaat met terugwerkende kracht in vanaf 1/1/2002. De maatregel voorziet in een vermindering van de BIV met een maximumbedrag dat afhankelijk is van de brandstof: benzine, diesel of LPG. Met uitzondering van LPG, is de vermindering bovendien degressief in de tijd en verdwijnt ze in 2004. Het betreft hier een daling van de geraamde ontvangsten 2002 met 1.363 duizend euro. Hierdoor komt het bedrag van de ontvangsten 2002 op 141.700 duizend euro. Als ook hier de 11/12-regel wordt toegepast, wordt een bedrag bekomen van 129.980 duizend euro (inclusief 88 duizend euro boeten). De budgettaire neutraliteit wordt hier nagestreefd door op stapel staande compenserende maatregelen bij de belasting op tweedehandswagens ouder dan vijf jaar.

4.9. Eurovignet

Ook voor de ontvangsten van het eurovignet wordt dezelfde regel toegepast. Hierdoor vermindert het initieel geraamde bedrag aan ontvangsten tot 51.037 duizend euro (inclusief respectievelijk 1 en 34 duizend euro aan nalatigheidsintresten en boeten).

4.10. Kijk- en luistergeld

De ontvangsten voor het kijk- en luistergeld worden geraamd op 23.218 duizend euro. Dit bedrag wordt bekomen door rekening te houden met de nog openstaande vorderingen van de voorgaande jaren die in 2002 nog zullen binnenkomen.

Tweede verval 2001:	21.263
Tweede verval 2000:	470
Eerste verval 2001:	1.485
Totaal	23.218

Ingevolge artikel 4, §1 van de bijzondere financieringswet, gewijzigd bij wet van 13 juli 2001, zijn de gewesten met ingang van 1 januari 2002 bevoegd om de aanslagvoet, de heffingsgrondslag en de vrijstellingen van het kijk- en luistergeld te wijzigen. De Vlaamse regering heeft vanaf het begrotingsjaar 2002 het tarief van het kijk- en luistergeld op 0 gebracht.

Toch wordt in de middelenbegroting 2002 een kleine ontvangst ingeschreven. Deze ontvangst is het resultaat van betalingen van belastingschulden na vervaldatum, ontvangsten ingevolge gedwongen invordering en ontvangsten na faillissement en gedwongen invordering.

4.11. Nalatigheidsintresten

De raming van de nalatigheidsintresten bij begrotingscontrole 2002 wordt op het niveau van de begrotingsopmaak 2002 behouden, maar uitgesplitst over de betrokken gewestbelastingen.

5. Leegstandheffing

De herraamde opbrengst van de leegstandheffing bedraagt 18.569 duizend euro. Voor de technische bespreking van deze herraaming wordt verwezen naar de verantwoording bij het decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting 2002.

HOOFDSTUK V

DE AANGEPASTE UITGAVENBEGROTING 2002

1. Algemeen overzicht

Tabel 19 : Uitgaven verdeeld per kredietsoort (in miljoen euro)

	Aangepast 2000	Initieel 2001	Aangepast 2001	Initieel 2002	Aangepast 2002	Absoluut Verschil	% verschil
Niet-gesplitste kredieten (NGK)	14.284	15.104	15.042	15.447	15.316	- 130,8	-0,85%
Gesplitste vastleggingskredieten (GVK)	1.078	1.292	1.296	1.441	1.409	- 32,0	-2,22%
Gesplitste ordonnanceringskredieten (GOK)	1.026	1.182	1.180	1.385	1.385	- 0,2	-0,02%
Variabele kredieten (VRK)	42	57	67	53	53	0,6	1,22%
Vastleggingsmachtigingen (MAC)	1.834	1.884	1.921	1.681	1.718	36,7	2,18%

Bijkredieten voorgaande jaren werden bij de niet-gesplitste kredieten opgeteld.

De daling in niet-gesplitste kredieten is in hoofdzaak te herleiden naar de resultante van de afroming van de niet-belaste saldi bij de openbare instellingen. De niet-belaste saldi op het einde van het begrotingsjaar 2001 werden in rekening gebracht op de in de initiële begroting voorziene dotaties. Hierbij dient bijkomend rekening te worden gehouden met de toerekening van de bijkredieten vorige jaren ten belope van 12.000 duizend euro die werden samengeteld met de NGK's. In kredieten lopend jaar verminderde de aangepaste begroting 2002 in niet-gesplitste kredieten ten belope van 145 miljoen euro.

De overige kredietsoorten, met uitzondering van de vastleggingsmachtigingen bleven nagenoeg ongewijzigd. In de machtigingen speelt vooral de stijging op het Mina-fonds (ingevolge de overheveling van kredieten voor de afbouw van de varkensstapel vanuit het programma Landbouw) en het voorzien van machtigingen op het programma Tewerkstelling voor het ESF-agentschap en de verhoging van de machtiging op het Herplaatsingsfonds.

2. Beleids- en betalingskredieten

2.1 Beleidskredieten

Wanneer een beleidsruimte van een regering bekeken wordt, volstaat het geenszins om per kredietsoort een mogelijke evolutie weer te geven. Niet alle basisallocaties kan men immers aanschouwen als "beleidskredieten". Bij de bepaling van een beleidsruimte, is het aangewezen om beleidskredieten centraal te stellen. Beleidskredieten worden als volgt gedefinieerd:

"Het beleidskrediet in het begrotingsjaar X is het volume aan mogelijkheden, voortkomende uit de ontvangsten (inclusief leningen) van dat begrotingsjaar, waarover de Vlaamse regering beschikt om verbintenissen aan te gaan of te laten aangaan, die in het lopende jaar of in een volgend jaar ten laste vallen van de Vlaamse gemeenschap."

De bovenstaande definitie drukt uit dat het hier kredieten betreft waarmee de overheid zich kan engageren om een bepaald beleid te voeren en financieel te waarden. Voorts wordt steeds vertrokken van één begrotingsjaar. Dit wil zeggen dat rekening gehouden wordt met de ontvangsten en de engagementen van het betrokken begrotingsjaar. Overgedragen kredieten en saldi worden dus niet mee opgenomen in de berekening van de beleidskredieten.

Naast de inhoudelijke definitie, is een technische sommatie van de kredieten nodig die onder de term beleidskrediet vallen teneinde een concrete berekening te kunnen maken van de beleidskredieten. Bij beleidskredieten wordt vertrokken vanuit de niet-gesplitste kredieten, de gesplitste vastleggingskredieten en de vastleggingsmachtigingen zoals opgenomen in de begroting. Deze kredieten geven de basismogelijkheden weer om verbintenissen aan te gaan of aan te laten gaan.

De niet-gesplitste kredieten dienen echter uitgezuiverd te worden van de zogeheten vereffeningskredieten (zie tabel 20). Dit zijn deze kredieten die als betalingskrediet voor een bepaalde vastleggingsmachtiging in de begroting worden ingeschreven. Het zijn de vastleggingsmachtigingen die de ruimte voor verbintenissen van de Vlaamse regering bepalen, niet de vereffeningskredieten die noodzakelijk zijn om de betalingsverplichtingen die in de loop van het begrotingsjaar ontstaan na te komen.

Tabel 20 : Vereffeningskredieten (in duizend euro)

PR	BA	Libellé	Initieel 2002	Aangepast 2002	Absoluut verschil	% verschil
11.1	6101	Dotatie aan het Brusselfonds	992	2.479	1.487	150%
35.4	6101	Gemeenschapsonderwijs-grote infrastructuur	16.771	13.371	- 3.400	-20%
35.4	6102	DIGO	89.800	89.800	-	0%
35.4	6104	IVAH	8.161	7.200	- 961	-12%
35.4	6105	DIGO-hoger onderwijs	23.145	23.145	-	0%
35.4	6106	Gemeenschapsonderwijs-kleine infrastructuur	10.402	13.802	3.400	33%
40.2	6101	VIPA	145.405	94.755	- 50.650	-35%
41.4	6101	Kind en Gezin	-	-	-	100%
41.5	6104	VFSIPH	11.246	7.550	- 3.696	-33%
45.5	6102	Culturele infrastructuur	16.113	8.056	- 8.057	-50%
49.1	6101	BLOSO	4.264	4.264	-	0%
49.2	6101	Toerisme Vlaanderen	15.735	10.371	- 5.364	-34%
49.2	6102	Toerisme Vlaanderen	3.223	2.247	- 976	-30%
51.1	4107	Dotatie aan Fonds film in Vlaanderen	-	-	-	100%
51.1	4108	Dotatie Limburgfonds	8.407	-	- 8.407	-100%
51.2	4141	Fonds voor flankerend economisch beleid	218.324	182.692	- 35.632	-16%
51.2	6101	FEERR-MGO	-	-	-	100%
51.2	6102	FEERR-KO	-	-	-	100%
51.9	6101	Fonds Vlaanderen-Azië	-	-	-	100%
52.4	3311	ESF-fonds	-	-	-	100%
52.4	3313	ESF-fonds	-	876	876	100%
52.4	4103	Herplaatsingsfonds	589	3.055	2.466	419%
53.1	6301	Geprefinancierd trekkingsrechten	145.000	145.000	-	0%
54.1	6101	VLIF	32.000	28.766	- 3.234	-10%
54.1	6102	Instrument Vlaamse Visserij- en Aquicultuur	3.000	1.728	- 1.272	-42%
61.1	6103	Dotatie aan MINA	161.134	149.440	- 11.694	-7%

PR	BA	Libellé	Initieel 2002	Aangepast 2002	Absoluut verschil	% verschil
62.4	4110	UP huisvesting	38.421	33.955	- 4.466	-12%
62.6	6111	Grond- en woonbeleid Vlaams-Brabant	-	-	-	100%
69.9	6103	Dotatie aan DAB Vlaams infrastructuurfonds	543.475	523.856	- 19.619	-4%
69.9	6105	Dotatie aan VIF m.b.t. overgenomen verbintenissen	24.789	24.789	-	0%
71.3	4101	IWT	85.680	73.680	- 12.000	-14%
71.3	4102	Technologische innovatie	23.958	17.197	- 6.761	-28%
72.1	4105	Film in Vlaanderen	-	4.000	4.000	100%
Totaal			1.630.034	1.466.074	- 163.960	-10%

Naast de vereffeningskredieten, dienen de niet-gesplitste kredieten tevens uitgezuiverd te worden voor intrestaflossingen en aflossingen van leningen. Leningen en aflossingen bieden aan de Vlaamse regering immers niet de mogelijkheid om verbintenissen aan te gaan of aan te laten gaan. Tabel 21 geeft voor het begrotingsjaar 2002 de intresten weer. Tabel 22 weerspiegelt de aflossingen in de begroting 2002.

Tabel 21 : Intresten (in duizend euro)

PR	BA	Aangepast 2001	Initieel 2002	Aangepast 2002	Absoluut verschil	% Verschil
24.1	2101	288	333	333	-	0,00%
24.1	2102	15	15	15	-	0,00%
24.1	2103	62	18	18	-	0,00%
24.4	2101	137.435	118.908	116.160	- 2.748	-2,37%
24.4	2102	124	600	600	-	0,00%
24.4	2103	9.787	9.855	9.855	-	0,00%
24.4	2104	922	345	345	-	0,00%
24.4	2105	8.106	6.769	6.769	-	0,00%
24.4	2106	25.258	21.780	21.780	-	0,00%
24.4	2107	-	-	-	-	
24.4	2108	-	-	32.884	32.884	100,00%
24.4	2109	-	-	119	119	100,00%
24.8	3101	300	220	220	-	0,00%
24.8	3102	82	47	44	- 3	-6,82%
24.8	3105	-	-	-	-	
24.8	4003	2.377	2.231	2.231	-	0,00%
24.8	4101	3.537	3.182	-	- 3.182	
24.8	4102	6.381	5.770	2.311	- 3.459	-149,68%
24.8	4103	149	119	-	119	
24.8	4104	873	921	921	-	0,00%

PR	BA	Aangepast 2001	Initieel 2002	Aangepast 2002	Absoluut verschil	% Verschil	
24.8	4306	27.115	24.305	-	-	24.305	
35.1	3303	119	119	119	-	0,00%	
35.4	4103	1.001	938	938	-	0,00%	
41.1	4104	6.626	-	-	-		
45.5	5208	74	74	74	-	0,00%	
45.5	5209	37	32	32	-	0,00%	
45.5	5211	444	443	443	-	0,00%	
45.5	5212	523	523	523	-	0,00%	
53.1	2102	793	900	900	-	0,00%	
63.2	3103	-	-	-	-		
64.2	3501	50	50	50	-	0,00%	
64.5	1202	5	5	5	-	0,00%	
Totaal		232.483	198.502	197.689	-	813	-0,41%

Tabel 22 : Aflossingen (in duizend euro)

PR	BA	Aangepast 2001	Initieel 2002	Aangepast 2002	Absoluut verschil	% Verschil	
24.4	9101	64.988	53.639	53.639	-	0,00%	
24.4	9105	28.039	28.017	28.017	-	0,00%	
24.8	5101	1.579	1.672	1.672	-	0,00%	
24.8	5102	498	308	308	-	0,00%	
24.8	5105	53.000	53.000	53.000	-	0,00%	
24.8	6101	6.210	6.618	-	-	6.618	-100,00%
24.8	6102	7.962	8.131	1	-	8.130	-99,99%
24.8	6103	560	518	-	-	518	-100,00%
24.8	6104	1.242	1.302	1.302	-	0,00%	
24.8	6306	47.843	48.560	-	-	48.560	-100,00%
24.8	9101	-	-	-	-		
63.2	8101	330	326	326	-	0,00%	
Totaal		212.251	202.091	138.265	-	63.826	-31,58%

Voorts moet de sommatie van de niet-gesplitste kredieten, gesplitste vastleggingskredieten en vastleggingsmachtigingen nog uitgezuiverd worden voor de reserveringen. Reserveringen kan men immers niet beschouwen als mogelijkheden aan de Vlaamse regering om verbintenissen aan te gaan in het begrotingsjaar zelf. Door het voorzien van reserveringen worden beleidskredieten bestemd voor de financiering van toekomstige uitgaven te financieren. Tabel 23 geeft voor begrotingsjaar 2002 de reserveringen weer die onttrokken worden aan de beleidskredieten.

Tabel 23 : Reserveringen (in duizend euro)

Omschrijving	Aangepaste begroting 2002
Reservering pensioenfonds	5.355
Reservering Zorgfonds	64.452
Totaal	69.807

Naast de reeds vernoemde kredieten, beschikt de Vlaamse regering ook over machtigingen om verbintenissen aan te gaan onder de vorm van variabele kredieten. Dit zijn kredieten die ingeschreven worden, maar pas uitgegeven kunnen worden naarmate ze gedekt worden door toegewezen ontvangsten. De toegewezen ontvangsten kunnen evenwel van jaar tot jaar overgedragen worden, zodat men ook de saldi van voorgaande jaren mee kan uitgeven. Uit de definitie van beleidskredieten zoals hierboven opgenomen, moet gesteld worden dat enkel uitgaven mogen opgenomen worden in zoverre dat ze gedekt worden door ontvangsten van hetzelfde begrotingsjaar. Om te vermijden dat de saldi mee verrekend worden in de berekening van de variabele beleidskredieten wordt het totaal aan toegewezen ontvangsten opgenomen. Voor het begrotingsjaar 2002 worden de toegewezen ontvangsten weergegeven in tabel 24.

Tabel 24 : Toegewezen ontvangsten (in duizend euro)

	2001	Initieel 2002	Aangepast 2002	Absoluut verschil	% Verschil
Totaal toegewezen ontvangsten	67.301	50.741	68.424	17.683	34,85%

Voor wat de machtigingen betreft, moet er tenslotte een aanvulling aangebracht worden op de machtigingen. De verbintenissen, aangegaan via het Vlaams Infrastructuurfonds kunnen inderdaad ook als machtiging beschouwd worden. Vanzelfsprekend dienen de overeenkomstige vereffeningskredieten in mindering te worden gebracht. Deze vereffeningskredieten werden reeds mee opgenomen in tabel .

Als laatste facet in de berekening van de beleidskredieten, moet ook gekeken worden naar Aquafin. Aquafin kan een schuldoopbouw realiseren door verbintenissen aan te gaan namens de Vlaamse regering. Deze schuldoopbouw moet bijgevolg meegerekend worden in de beleidskredieten. Aquafin lost echter ook intresten af van de door haar aangegane leningen. Deze intresten kan men (analoog met de gewone intrestaflossingen) niet meerekenen als beleidskredieten, en dienen afgetrokken te worden van de schuldoopbouw. Voor het begrotingsjaar 2002 wordt zo een netto-schuldoopbouw bekomen van 71.889 duizend euro.

2.2. Betalingskredieten

Naast de mogelijkheden om verbintenissen aan te gaan, is het voor een overheid ook interessant om na te kunnen gaan wat haar effectieve betalingsverplichtingen zijn. Hiervoor worden de betalingskredieten berekend. De betalingskredieten worden als volgt gedefinieerd.

“Het betalingskrediet in begrotingsjaar X is het volume aan mogelijkheden, voortkomende uit de ontvangsten (inbegrepen leningen) van dat begrotingsjaar, waarover de Vlaamse regering beschikt om aan betalingsverplichtingen, voortvloeiend uit bestaande en nieuwe verbintenissen, in de loop van begrotingsjaar te voldoen.”

In tegenstelling tot de beleidskredieten, wordt met betalingskredieten duidelijk bedoeld op de effectieve betalingsverplichtingen. Deze verplichtingen kunnen uitvoeringen zijn van engagementen van hetzelfde begrotingsjaar, maar kunnen evenzeer betrekking hebben op engagementen van voorgaande begrotingsjaren. Wel moet ook hier opgemerkt worden dat de betalingen enkel meegenomen worden in zoverre ze betrekking hebben op het betrokken begrotingsjaar.

De basis om betalingsverplichtingen op te nemen in de begroting bestaat uit de niet-gesplitste kredieten en de gesplitste ordonnanceringskredieten. Ook hier moet een uitzuivering gebeuren van de aflossingen. Aflossingen zijn immers niet direct betalingsverplichtingen als gevolg van een vroeger genomen engagement van de regering. Voorts werd met de opgenomen lening reeds een beleidsuitgave gefinancierd, waardoor de kredieten reeds werden opgenomen, zij het dan in de functionele vorm. Voor de totale correctie in het kader van betalingskredieten, wordt verwezen naar tabel 4.

Naast de niet-gesplitste kredieten en de gesplitste ordonnanceringskredieten, vertegenwoordigen de variabele kredieten eveneens de vertaling van betalingsverplichtingen vanwege de overheid. Ook deze kredieten dienen dan mee opgenomen te worden in de berekening van de betalingskredieten. Voor betalingskredieten geldt evenwel, analoog met de beleidskredieten, dat enkel rekening mag gehouden worden met die uitgaven die gerelateerd kunnen worden aan ontvangsten van datzelfde jaar. Ook bij de betalingskredieten wordt dus gerekend met de toegewezen ontvangsten voor de variabele kredieten.

De overheid heeft naast de hierboven beschreven betalingsverplichtingen, ook nog betalingsverplichtingen via haar VOI's en DAB's. Deze verplichtingen worden niet altijd ingelost via de dotatie. Vooral MINA en in beperkte mate ook het VIF kunnen heel wat betalingsverplichtingen inschrijven aan dewelke zij kunnen voldoen via de eigen ontvangsten. Ook voor het Landbouwinvesteringsfonds dient een uitzondering gemaakt. VLIF kan immers een hele reeks betalingen doen vanuit Europese financieringsbronnen. Ook voor de betalingskredieten moet bijgevolg een aparte berekening gemaakt worden voor deze DAB's. De basis wordt gevormd door de totale ontvangsten van de DAB's. Hiervan moeten de saldi afgetrokken worden omdat deze voortvloeien uit inkomsten van voorgaande jaren. Dan wordt de dotatie nog uit de ontvangsten gelicht omdat deze reeds meegerekend wordt als niet-gesplitst krediet. Bijkomend ten opzichte van de reeds gemaakte sommering blijven aldus nog de betalingen over van de DAB's die ze financieren uit de eigen ontvangsten van het betrokken begrotingsjaar. De berekening voor 2002 is opgenomen in tabel 25.

Tabel 25 MINA, VIF en VLIF (in duizend euro)

Omschrijving	Teken	Aangepast 2001	Initieel 2002	Aangepast 2002	Absoluut verschil
Totale ontvangsten MINA	+	1.177.613	1.020.024	969.392	-50.632
Saldi voorgaande jaren MINA	-	510.004	523.112	483.674	-39.438
Dotatie MINA	-	325.940	161.134	149.440	-11.694
Totale ontvangsten VIF	+	1.207.036	1.181.971	1.320.268	138.297
Dotatie VIF	-	592.319	568.264	548.645	-19.619
Saldi voorgaande jaren VIF	-	557.277	557.277	707.260	149.983
Totale ontvangsten VLIF	+	38.959	32.706	40.798	8.092
Saldi voorgaande jaren VLIF	-	0	0	10.705	10.705
Dotatie VLIF	-	19.551	32.000	28.766	-3.234
Totaal		418.516	392.914	401.968	9.054

De totale uitgaven in termen van beleidskredieten en betalingskredieten voor het begrotingsjaar 2002 zijn in tabellen 26 en 26 bis opgenomen per thema.

Tabel 26 De begroting in termen van beleidskredieten per thema (in duizend euro)

Thema	Beleidskredieten					Absoluut verschil
	Begrotings- controle 2000	Begrotings- controle 2001	Initieel 2002	Begrotings- controle 2002		
Statutaire werking	89.656	94.943	115.639	115.692	53	
Kanselarij	11.257	14.784	28.166	28.163	- 3	
Buitenlands beleid	24.861	33.349	37.063	36.675	- 388	
Brussel	29.331	30.808	32.938	34.979	2.041	
Statistiek	397	843	1.106	892	- 214	
Financiën	178.357	415.006	82.710	86.750	4.040	
Gebouwen en ambtenaren	605.797	622.647	680.785	674.456	- 6.329	
Onderwijs	6.532.041	6.824.320	7.206.945	7.190.841	- 16.104	
Welzijn en gezondheid	1.728.512	1.918.721	2.029.389	2.050.138	20.749	
Cultuur en Jeugd	290.556	315.752	354.360	355.211	851	
Toerisme	35.704	42.843	44.701	43.484	- 1.217	
Economie	496.932	436.977	354.869	352.218	- 2.651	
Werkgelegenheid	746.031	657.391	668.439	655.372	- 13.067	
Lokale overheden	1.519.312	1.557.480	1.624.490	1.624.490	-	
Land- en tuinbouw	79.658	97.640	103.107	83.582	- 19.525	
Milieu	715.369	899.083	838.552	855.905	17.353	
Ruimtelijke ordening	15.845	24.033	22.127	23.106	979	
Monumenten en huisvesting	356.307	440.668	417.437	408.470	- 8.967	
Wegen en water	994.648	1.089.628	1.062.186	1.068.349	6.163	
Gemeenschappelijk vervoer	372.046	411.384	505.017	505.017	-	

Beleidskredieten						
Thema	Begrotings- controle 2000	Begrotings- controle 2001	Initieel 2002	Begrotings- controle 2002	Absoluut verschil	
Wetenschappen	429.890	433.618	376.756	376.316	-	440
Media	229.411	239.116	259.908	259.660	-	248
Sport	38.917	42.895	47.723	46.062	-	1.661
Energie	5.146	5.263	7.079	6.600	-	479
Provisie	22.286	101.212	95.729	193.477		97.748
Totaal	15.548.266	16.750.406	16.997.221	17.075.905		78.684

Tabel 26 bis : Betalingskredieten per thema

Thema	Betalingskredieten					Absoluut verschil
	Begrotings- controle 2000	Begrotings- controle 2001	Initieel 2002	Begrotings- controle 2002		
Statutaire werking	89.656	94.943	115.639	115.692	53	
Kanselarij	11.257	14.784	27.174	27.171	- 3	
Buitenlands beleid	21.998	36.542	40.136	37.971	- 2.165	
Brussel	28.986	31.155	31.358	32.751	1.393	
Statistiek	270	744	894	680	- 214	
Financiën	464.699	644.952	283.483	286.710	3.227	
Gebouwen en ambtenaren	604.640	584.186	667.985	645.251	- 22.734	
Onderwijs	6.453.296	6.795.550	7.106.789	7.181.382	74.593	
Welzijn en gezondheid	1.761.611	1.936.368	2.115.962	2.055.364	- 60.598	
Cultuur en Jeugd	285.162	316.808	353.564	347.845	- 5.719	
Toerisme	27.628	37.891	48.089	41.869	- 6.220	
Economie	365.212	361.206	333.147	287.089	- 46.058	
Werkgelegenheid	746.021	644.045	661.556	640.728	- 20.828	
Lokale overheden	1.540.958	1.565.849	1.635.348	1.648.048	12.700	
Land- en tuinbouw	72.578	40.188	73.282	48.313	- 24.969	
Milieu	664.424	744.211	677.315	690.544	13.229	
Ruimtelijke ordening	16.857	28.607	22.616	23.267	651	
Monumenten en huisvesting	319.656	365.427	422.821	433.846	11.025	
Wegen en water	1.045.640	1.089.358	1.067.435	1.056.335	- 11.100	
Gemeenschappelijk vervoer	363.605	426.065	527.954	512.954	- 15.000	

Betalingstekredieten					
Thema	Begrotings- controle 2000	Begrotings- controle 2001	Initieel 2002	Begrotings- controle 2002	Absoluut verschil
Wetenschappen	378.298	432.111	451.923	349.333	- 102.590
Media	223.848	234.225	259.908	259.660	- 248
Sport	39.752	42.253	47.353	45.692	- 1.661
Energie	5.508	5.982	7.288	6.809	- 479
Provisie	22.286	101.212	95.729	193.477	97.748
Totaal	15.553.844	16.574.662	17.074.748	16.968.781	- 105.967

2.3. Samenvattend overzicht

De wijzigingen tussen de initiële begroting 2002 en de aangepaste begroting 2002, vinden hun oorzaak in de verschillende deelcomponenten van zowel de beleids- alsook de betalingskredieten. In tabel 33 zijn de wijzigingen opgenomen voor de verschillende componenten van beleids- en betalingskredieten.

Tabel 33 Componenten van beleids- en betalingskredieten

Omschrijving	Aangepast 2001	Initieel 2002	Controle 2002
Beleidskredieten			
Niet-gesplitste kredieten	15.151.723	15.448.495	15.315.845
Vereffeningskredieten (incl.VIF)	1.674.186	1.630.034	1.466.074
Aflossingen	212.254	202.091	202.207
Intresten	224.854	198.502	197.689
Reserveringen	96.678	94.596	69.807
Gesplitste vastleggingskredieten	1.283.107	1.440.968	1.409.040
Vastleggingsmachtigingen (incl VIF)	2.342.406	2.110.351	2.146.484
Variabele kredieten	67.301	50.741	68.424
Aqua-fin	114.030	71.889	71.889
Totaal	16.750.594	16.997.221	17.075.905
Betalingskredieten			
Niet-gesplitste kredieten	15.151.723	15.448.495	15.315.845
Aflossingen	212.254	202.091	202.207
Gesplitste ordonnanceringskredieten	1.165.796	1.384.689	1.384.751
Variabele kredieten	67.301	50.741	68.424
MINA, VIF en VLIF	402.096	392.914	401.968
Totaal	16.574.662	17.074.748	16.968.781

2.4. Korte bespreking van de belangrijkste wijzigingen

A. Globaal.

Zoals hierboven reeds gesteld werd, mede rekening houdend met de begrotingsobjectieven op meerjarige termijn, de begrotingscontrole benaderd vanuit een ongewijzigd beleid-hypothese. Er werd geen ruimte geboden voor nieuwe initiatieven.

Een belangrijke verlaging van de kredieten is te herleiden naar

Structurele besparingsinspanningen die noodzakelijk zijn om de vooropgestelde budgettaire objectieven voor de komende jaren te respecteren.

Herramingen van de betalingskredieten. Een belangrijk deel van deze verminderingen wordt bekomen door het in rekening brengen van de tijdens de begrotingscontrole vastgestelde beschikbare en onbelaste saldi bij de openbare instellingen die van de Vlaamse Gemeenschap afhangen.

Anderzijds werd bij de vaststelling van de dotaties aan de openbare instellingen de weerslag van de ambtenaren-CAO in rekening gebracht. De totale budgetverhoging die hiermee gepaard ging bedraagt 32.000.000 euro.

B. Specifieke aandachtspunten.

In het programma Brusselse aangelegenheden werd de machtiging van het Brusselfonds verdubbeld.

Door het toenemend succes van de Infolijn, een belangrijke pijler in de rechtstreekse communicatie van de Vlaamse overheid met de Vlaamse overheid, werden de daartoe ter beschikking gestelde kredieten met 930.000 euro verhoogd om de kost van het groeiend aantal telefonische oproepen op te vangen.

De kredieten voor buitenlands beleid en ontwikkelingssamenwerking bleven nagenoeg ongewijzigd.

In het beleidsdomein "Financiën en Begroting" vallen voornamelijk de verhoging van de kredieten voor de uitwinning van de gewestwaarborg verleend in het kader van de economische expansiewetgeving. Drie belangrijke dossiers dienen zich aan waardoor een verhoging noodzakelijk is met 5.500.000 euro. Ook de indexprovisie diende te worden verhoogd om de gevolgen van de vervroegde indexsprong op te vangen. Daarnaast werd op basis van een estimatie van de kosten verbonden aan de ingevolge het Lambermontakkoord overgedragen bevoegdheden verdrievoudigd. Aangezien een preciese verdeling het resultaat is van de modaliteiten van de bevoegdheidsoverdracht werden deze middelen voorlopig als een provisie ingeschreven om ten gepaste tijde verdeeld te worden naar de passende basisallocaties.

Voor de onderwijskredieten dient als algemene opmerking vermeld te worden dat tijdens de budgetcontrole 2002 bij de bepaling van de loonkredieten – in tegenstelling tot de initiële begroting 2002 – wordt uitgegaan van de gekende loonuitgaven in 2001.

De invloed van de vergrijzingsfactor op de evolutie van de eenheidsloonkost tussen 2001 en 2002 werd op 0% gehouden.

De loonkredieten worden geraamd inclusief de budgettaire weerslag van het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XIV. (o.a. fusies en bijkomende ondersteuning van scholengemeenschappen)

De resultaten van de recentste leerlingentellingen geven een grote leerlingenstijging in het buitengewoon basisonderwijs (+3,62%) wat aanleiding geeft tot een toename van het aantal betrekkingen. Tevens wordt, volgens de geldende programmatievoorwaarden een bijkomend opvangcentrum ingericht.

De wijzigingen in de kredieten voor het universitair onderwijs vloeien voort uit het sectoraal akkoord voor de ambtenaren van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en anderzijds een aantal inhoudelijke correcties, de herschikking van de middelen voor de voortgezette academische opleidingen (VAO's) en de compensatie voor de nieuwe opleidingen voor de Universiteit Antwerpen en de transnationale Universiteit Limburg.

In het OSP ontstaat in uitvoering van de maatregelen voor CAO VI een nieuwe vorm van bijbetrekking en een betere bezoldiging van de leraars en de administratief medewerkers die een bijbetrekking uitoefenen.

Voor de operationalisering van de Interface werden vanuit de budgetten van de Vlaamse ministers die bij dit samenwerkingsverband betrokken zijn de vereiste kredieten naar dit programma overgeheveld.

Het budget voor studietoelagen werd eenmalig verminderd met 5.000.000 euro ingevolge een herberekening.

Het provisioneel krediet voor het dekken van de uitgaven voor salarissen en salaristoelagen voor het onderwijzend personeel die in het lopend jaar met betrekking tot prestaties van het voorgaande jaar verschuldigd zijn werd met 3,276 miljoen euro ten opzichte van initieel 2002 verhoogd.

De machtiging aan het VIPA werd vermeerderd met 4 miljoen Euro voor de ziekenhuissector.

In het kader van een aangepaste opvang voor delinquente jongeren heeft de Vlaamse gemeenschap zich akkoord verklaard de opvang te verzekeren van door de jeugdrechter geplaagde jongeren met dominante psychiatrische problemen. Als de onderhandelingen rond de werkingssubsidies tussen de federale overheid en de Vlaamse

regering zijn afgerond zal het VIPA zo spoedig mogelijk de bouwwerken aanvatten voor het inrichten van dit centrum op het grondgebied van het Openbaar Psychiatrische Ziekenhuis te Geel. Ingevolge saldi werd de dotatie substantieel verminderd.

Voor de uitvoering van het VIA- akkoord in de sector van de sociale werkplaatsen wordt het krediet overgeheveld naar het programma tewerkstelling. Ook de kredieten voor tewerkstelling van ervaringsdeskundigen in de tewerkstellingssector worden overgeheveld. Het betreft resp. 372 duizend euro en 136 duizend euro.

Voor de bijzondere jeugdbijstand worden bijkomende kredieten uitgetrokken voor het optrekken van capaciteit in de instelling te Ruiselede en voor de werking van het nieuwe Centrum Everberg

De dotatie aan Kind en Gezin werd omwille van de weerslag van de CAO-ambtenaren verhoogd. Voor het VFSIPH werd de dotatie omwille van afroming van saldi verlaagd.

Ingevolge de weerslag van de ambtenaren-CAO werden voor het eerst dotaties ingeschreven voor de OPZ's Geel en Rekem.

De overige onderdelen van de welzijnssector blijven nagenoeg ongewijzigd.

Binnen de cultuursector werden voornamelijk kleinere heroriënteringen doorgevoerd. De verminderingen van de subsidies voor leenvergoedingen (wegens latere inwerkingtreding) en de vermindering van de dotaties aan het Vlaams Fonds voor de Letteren en het Cultuurinfrastructuurfonds ingevolge opgebouwde saldi eind 2001 springen het meest in het oog.

De investeringsdotatie aan Toerisme Vlaanderen werd éénmalig met 5.364 duizend euro verminderd, omwille van een herberekening van het encours 2002.

Ingevolge de voorziene afschaffing van het Limburgfonds en de overname van de taken door LRM en de provincie Limburg wordt de dotatie aan deze VOI geschrapt. Daarnaast worden binnen dit programma kredieten voorzien voor de ontwikkeling van een website "Huis van de Vlaamse economie".

De dotatie aan de opvolger van de expansiefondsen, het Fonds voor het economisch flankerend beleid, wordt ingevolge een herberekening van de benodigde betalingskredieten en een compensatie voor het hierboven vermeld initiatief "Huis van de Vlaamse Economie" met 35 miljoen euro verminderd.

Ingevolge de CAO-ambtenaren wordt in de sector werkgelegenheid en beroepsopleiding de dotatie voor werkingskosten aan de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling substantieel verhoogd met 4.100.000 euro. Anderzijds worden binnen dit programma verminderingen doorgevoerd ingevolge de regularisatie van DAC. Deze kredieten worden overgeheveld naar de sector waarbinnen deze mensen tewerkgesteld zijn.

Ingevolge federale maatregelen werden de kredieten voor stimulering van arbeidsherverdeling met 8,5 miljoen euro verminderd. Ook de kredieten voor dienstencheques en aanmoedigingspremies voor loopbaanonderbreking werden verminderd.

De verhoging van de mogelijkheden van het Herplaatsingsfonds heeft tot doel tegemoet te komen aan de door de Vlaamse regering besliste maatregel voor de begeleiding van ex-medewerkers van SABENA.

In de sector Binnenlandse aangelegenheden werden de betalingskredieten voor het SIF verhoogd naar 202,4 miljoen euro.

De kredieten voor de afbouw van de varkensstapel, werden overgeheveld naar het beleidsdomein Leefmilieu.

De machtigingen en de dotatie voor het VLIF en het FIVA werden op basis van herberekening van de kredieten in functie van het ritme en aantal ingediende dossiers verminderd. Tevens werd met de oog op het opvangen een nieuw begrotingsprogramma ingeschreven waarop de kredieten voor de financiering van de overgedragen landbouwbevoegdheden pro memorie ingeschreven. Dit programma zal in de loop van 2002 gespijzigd worden vanuit het daartoe voorziene provisioneel krediet.

De premies voor nieuwbouw, renovatie en verbetering van woningen werden substantieel verlaagd (10 miljoen euro) wegens de geringe engagementen die in het kader van dit subsidiestelsel werden aangegaan. Voor het uitoefenen van het recht van voorkoop en het grond en pandenbeleid werd een kredietverhoging ingeschreven van bijna 2 miljoen euro. Gezien de beperkte beschikbaarheid van gronden bij de sociale huisvestingsmaatschappijen in de huursector, is een verhoogde inspanning nodig in functie van de regeringsdoelstelling voor de realisatie van 15000 sociale huurwoningen.

De overige wijzigingen in de sector huisvesting hebben voornamelijk betrekking op vermindering van dotaties ingevolge saldi.

Voor Wegen en verkeer werden geen significante wijzigingen aangebracht. Hetzelfde geldt voor de sectoren Waterwegen, Zeewezen en Havens.

De dotatie aan het Vlaams Infrastructuurfonds vermindert met 20 miljoen euro ingevolge besparingen.

Voor het Wetenschapsbeleid vallen voornamelijk de verhoging van de middelen voor IMEC en de Vlaamse Interuniversitaire instelling voor Biotechnologie op waarmee gevolg wordt gegeven aan de gewijzigd beheersovereenkomsten met beide instellingen.

De bestaansmiddelen blijven nagenoeg stabiel. De meest significante wijzigingen zijn de vermindering van de weddekredieten en de daling van de ordonnanceringskredieten voor informatica.

HOOFDSTUK VI
HET BEGROTINGSSALDO

Tabel 35 : Middelen- en uitgavenevolucie 1999-2002 (in duizend euro)

	1999	2000	2001	2002 ini (a)	2002 bgc (b)
Middelen	15.186.228	15.619.615	16.702.711	16.970.995	16.654.000
Uitgaven	14.919.717	15.351.783	16.289.366	16.885.930	16.753.986
Begrotingssaldo	266.511	267.832	413.345	85.065	- 99.986

Voor toelichting zie hoofdstuk I Algemeen overzicht

HOOFDSTUK VII

DE BEGROTING IN HET KADER VAN DE NORMERING

In het kader van haar normering heeft de Vlaamse regering sinds het begin van de legislatuur de optie genomen zich af te stemmen op scenario B van de Hoge Raad voor Financiën. Hiermee volgt Vlaanderen het strengste scenario. Dit stemt voor 2002 overeen met een te realiseren positief saldo van 337.135 duizend euro. Zoals hierboven reeds aangehaald werd op de interministeriële conferentie van maart jongstleden bedongen dat dit saldo omwille van de doorstorting van de additionele gewestbelastingen vanaf februari (opbrengsten januari 2002) en de volledige correctie in de negatieve term herzien naar 198.065.000 euro (= 1/12 van de negatieve term verminderd met kijk- en luistergeld)

Met dit overschot werkt deze regering actief mee aan de federale inspanningen om de schuldaangroei te beperken en zelfs af te bouwen. Bovendien wordt zo voldaan worden aan de Europese normering.

Tabel 36 : HRF-normering (in duizend euro)

	1999	2000	2001	2002 ini (a)	2002 bgc (b)
Middelen	15.186.228	15.619.615	16.702.711	16.970.995	16.654.000
Uitgaven	14.919.717	15.351.783	16.289.366	16.885.930	16.753.986
Verf-rente				22.594	22.594
Aflossingen	331.580	214.587	212.254	202.091	202.207
Pensioenfondsen	17.353	11.403	7.437	5.355	5.355
Zorgfondsen	99.157	99.157	89.242	89.241	64.452
Aquafin	183.441	99.157	114.031	74.368	0
ALESH				59.209	59.209
HRF-saldo	531.159	493.821	608.246	343.999	208.643
HRF-norm	334.656	356.967	594.944	337.135	198.315
Vershil t.o.v. norm	196.503	136.855	13.302	6.864	10.328

Ten opzichte van de HRF-norm in ESR95 termen haalt de Vlaamse begroting 2002 een overschot van 10.328 duizend euro.

HOOFDSTUK VIII

DE KASSALDI, DE SCHULDEVOLUTIE EN HET SCHULDBEHEER

1. Kassaldi

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de evolutie van de kasontvangsten en van de kasuitgaven, die samengevoegd met de derdengelden resulteren in het netto te financieren saldo. Het netto te financieren saldo samen met de aflossingen van de schuld geeft het bruto te financieren saldo.

Tabel 37 : Evolutie van het netto te financieren saldo (in duizend euro)

	1998	1999	2000	2001
1. Kasontvangsten (inclusief DAB)				
Toegewezen middelen	12.661.311	13.454.421	13.542.275	14.929.016
Gewestbelastingen	939.913	1.057.142	1.140.112	1.193.193
Kijk- en luistergeld	434.409	443.779	450.770	463.390
Trekkingsrechten	168.121	168.121	194.820	221.518
Onderwijs buitenlandse studenten	9.122	9.122	27.690	28.267
Andere ontvangsten (inclusief DAB)	668.073	686.169	741.524	1.003.996
Totaal kasontvangsten (1)	14.880.949	15.818.755	16.097.189	17.839.380
2. Kasuitgaven (incl. DAB)				
Vorige jaren	432.029	628.658	372.088	873.726
Lopend jaar	14.061.735	14.346.144	14.839.625	15.820.912
Totaal kasuitgaven (2)	14.493.764	14.974.802	15.211.713	16.694.638
3. Saldo (1)-(2)	387.185	843.954	885.476	1.144.742
4. Derdengelden o.m. opcentiemen op onroerende voorheffing				
Ontvangsten	0	917.504	1.496.682	1.520.509
Uitgaven	0	713.462	1.517.059	1.962.944
Saldo (4)	0	204.041	-20.377	-442.435
5. Netto te financieren saldo (3)+(4)	387.185	1.047.995	865.099	702.307
6. Aflossingen van schuld buiten NFS	-588.524	-441.003	-432.153	-452.877
7. Bruto te financieren saldo (5)+(6)	-201.339	606.992	432.946	249.430

Het netto te financieren saldo of kassaldo is ruimer dan het saldo op aanrekeningsbasis. De onderstaande tabel maakt een vergelijking tussen het kassaldo en het saldo op aanrekeningsbasis per 31 december 2001.

Tabel 38

Vergelijking kassaldo versus saldo op aanrekeningsbasis			
(in duizend euro)	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo
Aanrekeningstoestand vastgesteld op 31/12/2001 (*)	17.085.637	16.128.615	957.022
Netto te financieren saldo 31/12/2001	19.359.889	18.657.582	702.307
Verschil op 31/12/2001	2.274.252	2.528.967	-254.715

(*) aangezien ook nog aanrekeningen mogelijk zijn in de loop van 2002 op de begroting 2001, wijkt de toestand, vastgesteld op 31/12/2001 af van de definitieve toestand (die voorgelegd wordt in het rekeningendecreet 2001).

Het verschil is als volgt tot stand gekomen :

DAB MINA	-26.331
DAB VIF	139.239
Andere DAB	23.857
CFO	-483
Opcentiemen	-332.500
Lei	-117.440
Derdengelden	58.943
Totaal	-254.715

2. Kerncijfers schuld

Zoals kan afgelezen worden uit de onderstaande tabel en grafiek is de schuldpositie van de Vlaamse Gemeenschap voor het zesde jaar op rij verbeterd. Zo viel de totale schuld terug van 8.279.767 EUR eind 1995 tot 4.550.761 euro eind 2001.

Het spreekt voor zich dat deze schuldafbouw, hoofdzakelijk in combinatie met een dalende rente ook een positieve invloed heeft gehad op de evolutie van de rentelasten van de Vlaamse Gemeenschap.

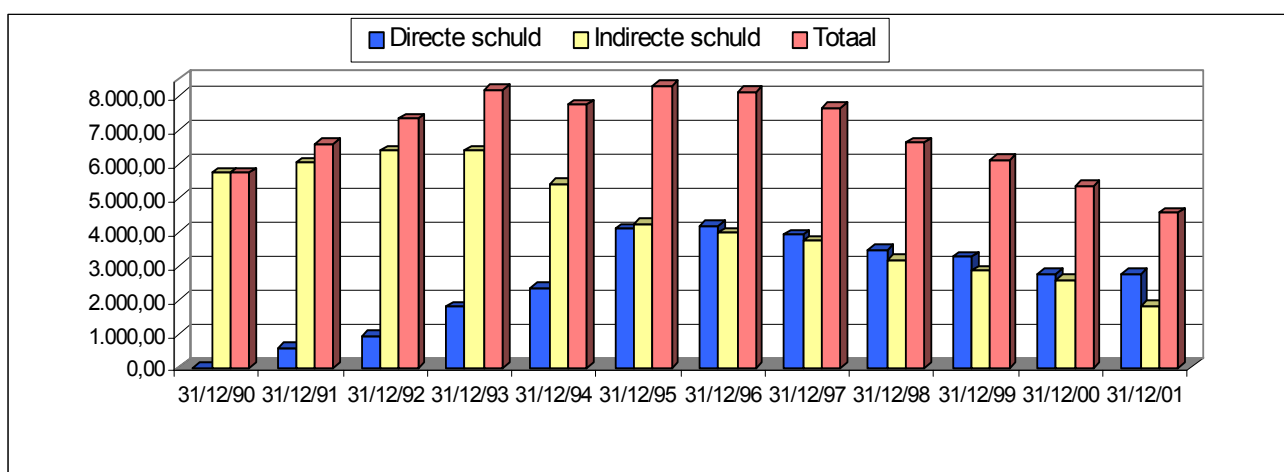
Tabel 39 : Evolutie van de uitstaande directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap 1990– 2001 (in duizend euro)

Datum	Directe schuld (exclusief kastoestand)	Indirecte schuld (exclusief Aquafin)	Totale schuld
31/12/90	0	5.731.174	5.731.174
31/12/91	570.155	6.010.600	6.580.755
31/12/92	941.995	6.370.789	7.312.784
31/12/93	1.772.439	6.378.548	8.150.987
31/12/94	2.317.804	5.411.987	7.729.791
31/12/95	4.078.220	4.201.547	8.279.767
31/12/96	4.148.349	3.951.101	8.099.450
31/12/97	3.904.992	3.727.129	7.632.121
31/12/98	3.447.207	3.156.453	6.603.660

31/12/99	3.257.718	2.828.416	6.086.134
31/12/00	2.732.570	2.589.720	5.322.290
31/12/01	2.736.593	1.814.167	4.550.761

Volgende randbemerkingen zijn noodzakelijk voor de juiste interpretatie van deze cijfergegevens.

1. In de loop van 1995 werden binnen de sector Huisvesting een aantal leningen overgeheveld van de indirecte naar de directe schuld. Het betrof de leningen aangegaan voor de uitbetaling van bouw-, koop- en saneringspremies alsook de herfinancieringsleningen hiervan. De uitstaande schuld voor deze leningen bedroeg eind 1994 samen 587.235 euro. In dit zelfde jaar werden ook de Ex-Ardifinleningen in de directe schuld geïntegreerd net als een eerste gedeelte t.b.v. 237.928 euro van het F.N.S.V.-krediet dat door de Vlaamse Gemeenschap overgenomen werd.
2. Vanaf 1998 werd de schuld uit de Universitaire sector (Academische sector) overgebracht van de indirecte naar de directe schuld. Deze schuld was per eind 1997 230.541 euro. Tevens werd een tweede gedeelte van het F.N.S.V.-krediet t.b.v. 45.488 euro bij de directe schuld gevoegd.
3. Eind 1999 werd nogmaals het aandeel van het F.N.S.V.-krediet in de directe schuld verhoogd met dit keer 416.461 euro.
4. In 2000 werden na opmerkingen van het Rekenhof en de interne auditor de schulden van de toenmalige B.R.T.N. en van het V.I.Z.O. niet langer opgenomen bij de indirecte schuld maar bij de gewaarborgde schuld. De openstaande schulden voor deze instellingen bedroegen eind 2000 respectievelijk 2.058 euro en 18.109 euro.
5. In 2001 werd door de Vlaamse regering beslist om het overheidsaandeel van de Vlaamse Gemeenschap in de leningslasten van de lagere overheden over te hevelen van de indirecte naar de directe schuld. Door deze beslissing werd de indirecte schuld verminderd met 549.907 euro en de directe schuld vermeerderd met dit zelfde bedrag.

3. Aspecten van de directe schuld

3.1. Evolutie van de kostprijs van de financieringen tegen vaste rente

De volgende tabel geeft een overzicht van de absolute kostprijs van alle opnames tegen vaste rente binnen de directe schuld sinds 1996. De overgenomen indirecte schuld die niet werd geherfinancierd en/of heronderhandeld wordt hier buiten beschouwing gelaten.

Tabel 40 : Evolutie van de absolute en relatieve kostprijs van de (her)financieringen tegen vaste rente sinds 1996

Jaar van opname	Looptijd in jaren (1)	Bedrag in duizend EUR	All-in kostprijs in % (1)
1996	5,8	500.125	5,68%
1997	6,6	247.894	5,03%
1998	4,5	214.998	4,74%
1999	-	-	-
2000	-	-	-
2001	-	-	-

(1) De looptijd en de kostprijs zijn gewogen naar volume

Vanaf 1999 werd geen nieuwe geconsolideerde schuld opgenomen.

3.2 Evolutie van de kostprijs van de financieringen tegen vlottende rente

Tabel 41 : Evolutie van de relatieve kostprijs van de financieringen tegen vlottende rente sinds 1996

Jaar van opname		Marge in b.p. t.o.v. Bibor (1)
1996	Opnames	-6 b.p.
1997	Opnames	-7 b.p.
1998	Opnames	-6,7 b.p.
1999	Opnames	-7 b.p.
2000	Gn opnames	-
2001	Gn opnames	-

Gewogen naar volume.

Vanaf 2000 gebeurden geen opnames tegen vlottende rente.

3.3. Verhouding vast / vlottend binnen de uitstaande schuld

Op het einde van 2001 stond de ratio binnen de directe schuld op 97,28% / 2,72%. t.o.v. 92,74% / 7,26% een jaar voordien.

3.4. De gewogen gemiddelde resterende looptijd, de duration en de modified duration van de directe schuld

De gewogen gemiddelde resterende looptijd van alle uitstaande leningen bedroeg 3,09 jaar op 31 december 2001 t.o.v. 2,78 jaar eind 2000 en 3,32 jaar eind 1999. Dit betekent dat gemiddeld genomen alle leningen van de directe schuld binnen 3,09 jaar zullen vervallen. Deze toename t.o.v. vorig jaar is het gevolg van de schuldherschikking van indirecte naar directe schuld.

De “duration” van de totale directe schuld op 31 december 2001 kwam uit op 2,21 jaren en de “modified duration” op 2,11 %.

“Duration” is een meetinstrument voor de effectieve looptijd van een obligatie of een schuldportefeuille en is gedefinieerd als het gewogen gemiddelde van de looptijden van iedere geldstroom met als wegingscoëfficiënten de contante waarde van iedere geldstroom t.o.v. de contante waarde van de som van alle geldstromen. Zoals de “duration” voor één obligatie kan berekend worden, kan dit ook gedaan worden voor een portefeuille van obligaties of leningen. Het laat toe om verschillende obligaties of schuldportefeuilles op gelijke noemer te zetten om ze zo met elkaar te kunnen vergelijken. De “duration” van de portefeuille verandert bij elke wijziging van de samenstelling van de portefeuille (b.v. bij elke nieuwe opname), vermindert geleidelijk met de tijd en is omgekeerd evenredig met de gewogen gemiddelde coupon van de portefeuille en met het marktrendement.

Het concept “duration” is ook relevant om de prijsgevoeligheid van een obligatie of een schuldportefeuille t.o.v. een marginale rentefluctuatie te meten. In dit geval doet men beroep op het begrip “modified duration” die gelijk is aan de “duration” van een obligatie gedeeld door een factor gelijk aan $1+i$, waarbij i het huidige actuariële rendement is. Alhoewel deze maatstaf heel nuttig is om prijswijzigingen te simuleren tengevolge van kleine fluctuaties van de rentevoeten, is deze niet aangepast om prijsvariaties te simuleren bij grote renteschommelingen.

Tabel 42 : Duration, modified duration en gewogen gemiddelde kostprijs

31/12/00				
Type	Uitstaande schuld in duizend euro	Duration in jaren	Modified duration in %	Gewogen gemiddelde Kostprijs
Vaste rente	2.534.255	2,05	1,96	6,38%
Vlottende rente	198.315	0,42	0,40	4,49%
Totaal	2.732.570	1,94 jaren	1,85%	6.25%
31/12/01				
Type	Uitstaande schuld in duizend euro	Duration in jaren	Modified duration in %	Gewogen gemiddelde Kostprijs
Vaste rente	2.662.225	2,25	2,15	6,419%
Vlottende rente	74.368	0,60	0,58	3,073%
Totaal	2.736.593	2,21 jaren	2,11%	6,328%

3.5. Kostprijs van de uitstaande directe schuld per 31.12.2001

De gewogen gemiddelde rentevoet van de totale uitstaande schuldportefeuille kwam op 31.12.2001 uit op 6,328%. Ondanks de sterke daling van de gemiddelde vlottende rentevoet van 4,49% eind 2000 tot 3,073% eind 2001, is de gemiddelde rentevoet van de totale uitstaande portefeuille toegenomen met 8 basispunten tegenover vorig jaar. Naar de toekomst toe zou het nog kunnen dat deze gewogen gemiddelde rentevoet stijgt in relatieve termen. In de realiteit zal gezien de verdere afbouw van de schuld, de totale rentelast afnemen.

4. Evolutie van de indirecte schuld

In 2001 werd de indirecte schuld verder afgebouwd. Zo daalde deze schuld van 2.589.720 euro naar 1.814.167 euro. Deze daling dient echter wel gerelativeerd te worden. Er werd immers 549.907 euro overgeheveld naar de directe schuld. Deze transfer vormde het verlengstuk van een grote consolidatie-actie waarbij +/- 6.200 Dexia-leningen uit de indirecte schuld werden samengevoegd tot 1 lening.

Tabel 43 : Evolutie van de uitstaande indirecte schuld (excl. schuld Aquafin) (in duizend euro)

	31.12.2001	31.12.2000	31.12.1999	31.12.1998	31.12.1997	31.12.1996
Alesh	1.773.868	1.833.988	1.951.141	2.191.332	2.279.620	2.344.144
Openbare Werken	0	472.156	519.483	555.354	658.958	703.428
Hospitalen	0	137.237	150.487	161.013	217.529	229.409
Sociale Huisvesting	0	98.538	128.731	158.343	218.152	295.882
Scholen en Universiteiten	0	0	0	0	230.180	238.020
Diversen	40.299	47.801	78.571	90.405	122.703	140.210
Totaal	1.814.167	2.589.720	2.828.413	3.156.447	3.727.142	3.951.093

5. Bevordering van de naambekendheid van de Vlaamse Gemeenschap

De ratings van de Vlaamse Gemeenschap zijn ongewijzigd gebleven.

Tabel 44 : De ratings van de Vlaamse Gemeenschap binnen de respectievelijke schalen

Moody's (1999)		S&P (2001)	
Financial security for the investors	Rating	Rating	Capacity of the issuer to meet its financial commitments
Exceptional	Aaa	AAA	Extremely strong
Excellent	<u>Aa1</u> Aa2 Aa3	AA+ AA AA-	Very strong
Good	A1 A2 A3	A- A A-	Strong
Adequate	Baa1 Baa2 Baa3	BBB+ BBB BBB-	Adequate

HOOFDSTUK IX
DE UITVOERING VAN DE BEGROTING 2001

1. De resultaten in één oogopslag

A. Het netto te financieren saldo en de schuld op 31/12/2001

Vergelijkend overzicht 1999 - 2000 - 2001 :

	1999	2000	2001	Verschil 2001-2000
(in duizend euro)				
Netto te financieren saldo (incl. door te storten opcentiemen)	1.047.995	865.099	702.314	-162.785
Prefinanciering opcentiemen	-204.041	-184.433	185.524	369.957
Netto te financieren saldo (excl. door te storten opcentiemen)	843.954	680.666	887.838	207.172
CFO	666.685	666.610	780.096	113.486
Directe schuld	3.257.718	2.732.570	2.186.686	-545.884
Herschikking indirecte schuld			549.907	549.907
Totaal directe schuld	3.257.718	2.732.570	2.736.593	4.023
Indirecte schuld (excl. Aquafin)	2.828.416	2.589.720	2.364.074	-225.657
Herschikking indirecte schuld			-549.907	-22.183
Totaal indirecte schuld	2.828.416	2.589.720	1.814.167	-247.840
Directe + indirecte schuld	6.086.134	5.322.290	4.550.760	-771.530

Het netto te financieren saldo 2001 vertoont een overschot van 702.314 duizend euro.

In tegenstelling tot vorig jaar toen de opcentiemen OV aan de gemeenten en provincies werden doorgestort in de maand na de inning, stort het Vlaams Gewest vanaf juli 2001 voorschotten die zullen verrekend worden medio 2002 en die voorlopigen op de feitelijke inning. Deze prefinanciering bedraagt nog 185.524 duizend euro op einde december 2001. Zonder deze voorschottenregeling zou het overschot 887.838 duizend euro bedragen.

De reserves van het CFO zijn gestegen van 666.610 duizend euro op einde 2000 naar 780.096 duizend euro op einde 2001.

De schuld is in 2001 verder afgebouwd.

De directe schuld daalde van 3.257.718 duizend euro in 1999 naar 2.732.570 duizend euro in 2000 en steeg lichtjes met 4.023 duizend euro naar 2.736.593 duizend euro in 2001, ingevolge de overname vanuit de indirecte schuld van 549.907 duizend euro in combinatie met een aflossing van 545.884 duizend euro in 2001.

De indirecte schuld daalde fors van 2.589.720 duizend euro in 2000 naar 1.814.167 duizend euro in 2001. De schuld van het Vlaams Gewest bij het ALESH is gedaald van 1.832.702 duizend euro in 2000 naar 1.769.390 duizend euro in 2001.

De totale schuld is in 2001 gedaald met 771.530 duizend euro en bedraagt 4.550.760 duizend euro op het einde van 2001. Binnen de begroting 2001 werden voor 177.293 duizend euro schuldaflossingen gefinancierd.

B. De resultaten op aanrekeningsbasis op 31/12/2001

De begrotingsuitvoering (exclusief begrotingsfondsen) levert volgend beeld op.

<u>Resultaat, exclusief toegewezen ontvangsten/variabele uitgaven</u>			
In duizend euro			
	Begroot	Realisatie	Afwijking
Ontvangsten	16.720.502,5	17.012.977,2	1,75%
Uitgaven	16.311.450,9	16.046.263,7	-1,62%
Resultaat	409.051,6	966.713,5	

De begrotingsuitvoering (inclusief begrotingsfondsen) geeft volgend resultaat

<u>Resultaat, inclusief toegewezen ontvangsten/variabele uitgaven</u>			
In duizend euro			
	Begroot	Realisatie	Afwijking
Ontvangsten	16.787.803,1	17.085.637,3	1,77%
Uitgaven	16.377.866,6	16.088.930,6	-1,76%
Resultaat	409.936,6	996.706,7	

Het resultaat is in beide gevallen veel beter dan bij de begrotingsopmaak. Inclusief de operaties op de begrotingsfondsen is het resultaat 996.705 duizend euro gunstiger.

De begrote uitgaven inclusief de variabele kredieten stemmen niet exact overeen met de cijfers opgegeven in het begrotingsdecreet. In het financieel systeem wordt het niveau van de begrote variabele kredieten automatisch gelijkgesteld met de gerealiseerde en aangerekende toegewezen ontvangsten.

2. Realisatie van de ontvangsten

SYNTHESE VAN DE ONTVANGSTEN (in duizend euro) exclusief toegewezen ontvangsten en				
	2000		2001	
	Begroot	Ontvangen	Begroot	Ontvangen
Gewestbelastinge	475.648	492.946	494.637	494.054
Successierechten	488.003	538.204	576.980	573.276
Onroerende	96.919	108.870	111.143	112.033
Nalatigheidsintreste	3.718	9.683	11.026	11.210
Kijk- en Gedeelde & belastingen	444.969	450.775	468.630	463.390
		0		
	13.685.562	13.542.279	14.602.810	14.929.016
Tewerkstellingsprogramma'	193.357	194.824	221.592	221.518
Buitenlandse	27.662	27.680	28.076	28.267
Terugstorting vanuit FEER-	0	0	24.789	24.789
Terugstorting vanuit	0	0	7.437	7.437
Opbrengsten autonoom	8.456	27.504	29.896	34.132
Niet fiscale	148.915	137.809	143.486	113.855
TOTAAL	15.573.209	15.530.575	16.720.503	17.012.977

Dat de gedeelde en samengevoegde belastingen fors hoger liggen dan de begrote ontvangsten, hoeft niet te verwonderen: bij de begrotingscontrole heeft de Vlaamse regering bewust géén rekening gehouden met de (te hoge) federale doorstortingen, nog gebaseerd op de parameters van het jaar 2000.

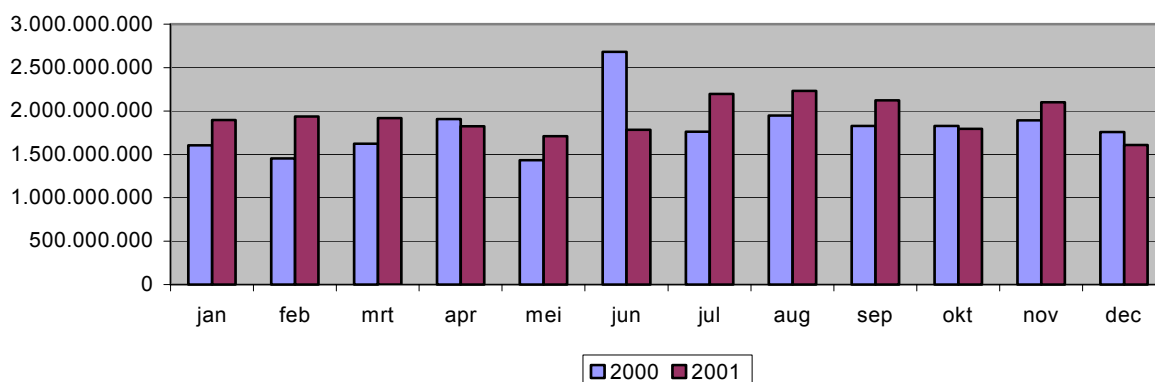
Het teveel aan middelen wordt immers ingehouden op de middelen 2002. Bij de begrotingscontrole 2001 voorzag de Vlaamse regering 14.600.928 duizend euro aan definitieve middelen en 245.415 duizend euro aan terug te storten middelen.

GEWESTBELASTINGEN - KIJK- EN LUISTERGELD									
(in duizend euro)	2000				2001				
	Begrot. Contr.	Ontvangen na 6 m.	Ontvangen na 12 m.	Reële groei t.o.v. 1999	Begrot. Contr.	Ontvangen na 6 m.	Ontvangen na 12 m.	Reële groei t.o.v. 2000	
Gewestbelastingen									
Spelen en weddensch.	21.378	8.666	17.578	-30,00%	16.678	8.079	16.839	-4,39%	
Aut. Ontspanning	38.887	50.384	53.857	24,27%	36.557	36.046	36.450	-47,76%	
Openingsbelasting	9.118	5.154	7.930	-1,13%	6.849	4.747	6.475	-22,47%	
Registratierechten	406.265	203.454	413.581	2,73%	434.552	214.532	434.290	4,77%	
Subtotaal	475.648	267.658	492.946	3,85%	494.637	263.404	494.054	0,22%	
Onroerende voorheffing	96.919	17.191	102.298	4,25%	111.143	20.350	112.033	8,69%	
Successierechten	488.003	265.231	538.204	12,66%	576.980	274.383	573.276	6,12%	
Nalatigheidsintresten	3.718	5.897	9.683	8,63%	11.026	485.599	11.210	13,62%	
Kijk- en luistergeld	444.969	208.751	450.775	1,55%	468.630	214.071	463.390	2,72%	
TOTAAL	1.509.258	764.729	1.593.906	6,23%	1.662.416	1.257.807	1.653.963	3,63%	

De gewest- en gemeenschapsbelastingen wijken weinig af van de begroting. Dit is logisch: het derde bijblad opgesteld begin december 2001 hield zoveel mogelijk rekening met de realisaties.

De minder ontvangsten uit spelen en weddenschappen, automatische ontspanningstoestellen en openingsbelasting t.o.v. 2000, worden volledig gecompenseerd door een meeropbrengst uit de registratierechten.

In 2001 valt vooral opnieuw de sterke groei van de successierechten op : + 6,12 % t.o.v. 2000. De onderstaande grafiek (nog in BEF) geeft de vergelijking van de maandelijkse ontvangsten uit successierechten in 2000 en 2001.

Bij de autonoom geïnde onroerende voorheffing en het kijk- en luistergeld noteren we een groei van respectievelijk 10,78 % en 2,72 % t.o.v. 2000. De groei in O.V. is uitsluitend te wijten aan de versnelling van de

inning, waardoor het grootste gedeelte van de O.V. voor het jaar 2001, ook in 2001 werd geïnd. De inning van de 2de schijf van het kijk- en luistergeld in het najaar 2001 heeft een normaal verloop gehad.

3. Realisatie van de uitgaven

De tabel in bijlage geeft een vergelijkend overzicht 2001 van de stand van de uitgavenkredieten op ordonnanceringsbasis (genoteerd op 31/12/2001).

A. Betaalopdrachten : realisatie van de ordonnanceringen

Exclusief operaties op titel III (schuldoperaties) bedroegen de betalingsopdrachten in totaal :

	Bedrag in duizend euro
Voorzien in de begroting 2001 (algemene uitgaven)	16.311,5
Voorzien in de begroting 2001 (variabele uitgaven)	66,4
Overgedragen uit vroegere begrotingen	271,7
Overgedragen variabele uitgavenkredieten (voornamelijk GIMV-saldo)	105,9
Overdracht niet-geordonnanceerd gedeelte NGK's-2000	528,3
Totaal aan betalingsmogelijkheden	17.283,8
Betaald op algemene kredieten	16.046,3
Betaald op variabele kredieten	42,6
Totaal aan betalingsopdrachten	16.088,9

Qua ordonnanceringskredieten zijn volgende kredieten definitief geannuleerd.

	<i>1999</i>	<i>2000</i>	<i>2001</i>
Niet geordonnanceerd gedeelten van NGK's van jaar-1	133,9 mio euro	173,5 mio euro	52,1 mio euro
Bijkredieten voorgaande jaren	2,5 mio euro	0,0 mio euro	0,0 mio euro
Gesplitste ordonnanceringskredieten	188,4 mio euro	136,3 mio euro	138,3 mio euro
TOTAAL	324,7 mio euro	309,9 mio euro	190,4 mio euro

(de niet-geordonnanceerde gedeelten van NGK's van jaar - 1 bevatten voor 1999 en 2000 ook de niet-vastgelegde gedeelten, die echter niet voor betaling in aanmerking komen, deze reeksen zijn niet direct vergelijkbaar).

Het gebruik van de kredieten in hetzelfde jaar waarin zij gestemd zijn, stijgt lichtjes waardoor de begroting 2002 iets meer ontlast wordt.

Gebruik van NGK en GOK –kredieten, gestemd op dat begrotingsjaar :

1993	90,09 %
1994	91,47 %
1995	91,57 %
1996	93,31 %
1997	93,46 %
1998	92,28 %
1999	93,42 %
2000	93,30 %
2001	93,70 %

De transporten evolueren daardoor als volgt:

Jaar (waarin getransporteerde kredieten nog kunnen betaald worden)	Transport van <u>vastgelegde</u> NGK-kredieten (toegestaan gedurende 1 jaar, volgend op de vastlegging)
1997	434.711 duizend euro
1998	383.348 duizend euro
1999	538.754 duizend euro
2000	306.810 duizend euro
2001	573.906 duizend euro
2002 (geraamd)	444.728 duizend euro

B. Realisatie van de vastleggingen

Het vastleggingspercentage bedraagt 99,08 %. Traditioneel ligt het vastleggingspercentage veel hoger dan het uitvoeringspercentage in ordonnanceringsstermen (93,7 %).

Er mag niet uit het oog worden verloren dat de vastleggingsmogelijkheden met ca. 210 miljoen euro werden verhoogd tengevolge van de decretaal bepaalde overdrachten van 2000 naar 2001.

<i>In miljoen EURO</i>	<i>Niet vastgelegd per 31/12/1998</i>	<i>Niet vastgelegd per 31/12/1999</i>	<i>Niet vastgelegd per 31/12/2000</i>	<i>Niet vastgelegd per 31/12/2001</i>
NGK	344,1	285,1	312,3	145,0
GVK	116,5	129,0	7,4	17,0
Totaal	460,6	414,1	319,8	162,0

C. De lei

De “lei” (= ordonnanties in behandeling op 31.12), is in 2001 aanzienlijk afgenomen.

EVOLUTIE VAN DE LEI : Toestand op 31/12/2001 (in miljoen euro)			
Jaar	Geiseerd door het Rekenhof maar nog niet uitbetaald	Nog te viseren door het Rekenhof	Totaal
1997	39,663	23,005	62,667
1998	23,525	67,105	90,630
1999	43,406	29,698	73,104
2000	49,851	117,799	167,650
2001			48,476

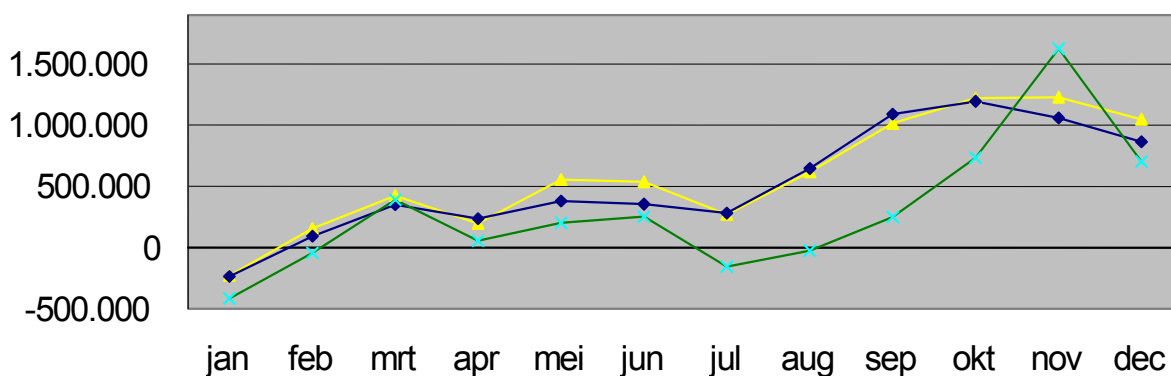
Ingevolge de intrekking van de door het Rekenhof niet geiseerde ordonnantie van het saldo van 10 % voor het Fonds voor Eénmalige Investeringen ten bedrage van 26.528 duizend euro daalt de lei tot 48.476 duizend euro.

4. Kasrealisatie*A. Maandelijks evolutie :*

De onderstaande grafiek geeft voor 1999 – 2000 – 2001 de gecumuleerde maandelijkse evolutie van het NFS of het gecumuleerde overschot van de kasontvangsten op de kasuitgaven

Vanaf juli 2001 blijkt duidelijk het effect van de voorschotten van de opcentiemen van 250.000 duizend euro per maand, dat aan de gemeenten en provincies werd uitbetaald. Abstractie gemaakt van deze belangrijke maatregel volgt de evolutie van het netto te financieren saldo ongeveer dezelfde trend als in de voorgaande jaren.

Maandelijks evolutie NFS (in duizend euro)

B. Bemerkingen

De kasbasis is anders samengesteld dan de begrotingsbasis.

Vooreerst omvat de kasbasis ook de saldi van de diensten met afzonderlijk beheer (de DAB's). De DAB's zijn boekhoudkundig afgescheiden entiteiten met een eigen begroting, in tegenstelling tot hun kaspositie die één eenheid vormt met de kaspositie van de Vlaamse Gemeenschap. Voornamelijk het Vlaams Infrastructuurfonds (VIF) en het MINA-fonds (MINA) hebben belangrijke financiële reserves die de kaspositie van de Vlaamse Gemeenschap beïnvloeden.

Zichtrekening MINA

Toestand per 31.12.2001	483.672.	Duizend euro
Toestand per 31.12.2000	510.004	Duizend euro
Vershil (- : verminderd kasresultaat)	-26.332	Duizend euro

Zichtrekening VIF

Toestand per 31.12.2001	692.510	Duizend euro
Toestand per 31.12.2000	553.271	Duizend euro
Vershil (+ : verbeterd kasresultaat)	+139.239	Duizend euro

Zoals ook reeds in het verleden werd geduïd, kan het bestaan van dergelijke grote en constant aanwezige saldi binnen deze fondsen in vraag worden gesteld.

Wat de opcentiemen op de onroerende voorheffing betreft moest het Vlaams Gewest in januari 2001 nog 184.433 duizend euro van december 2000 doorstorten aan de gemeenten en provincies. Vanaf juli 2001 werd een voorschottensysteem ingevoerd dat voorop loopt op de feitelijke inning van de onroerende voorheffing en waardoor het Vlaams Gewest op het einde van 2001 nog 185.524 duizend euro prefinanciert.

Opcentiemen

Toestand per 31.12.2001	-185.524	Duizend euro
Toestand per 31.12.2000	184.433	Duizend euro
Vershil (+ : verminderd kasresultaat)	- 369.957	Duizend euro

Vermits alle dotaties aan de openbare instellingen op het einde van het jaar worden overgebracht naar de cashpool van het CFO, geven zij nog slechts een kleine vertekening (483 duizend euro) van de kaspositie van de Vlaamse Gemeenschap.

Tenslotte is er ook nog een verschil tussen de kastoestand en de uitvoering van de begroting ingevolge "de lei". Dit zijn de uitgaven die boekhoudkundig en kasmatig in verschillende kalenderjaren worden uitgevoerd.

Reserves binnen het C.F.O

Analoog aan de toestand bij de DAB's blijken er ook extra reserves opgebouwd bij de VOI's. Deze reserves zijn evenwel niet binnen de kastoestand van het MVG begrepen.

<i>Jaar</i>	<i>Stand (zicht- + beleggings- rekeningen)</i>	
1994	-24.963	mio euro
1995	26.078	mio euro
1996	172.757	mio euro
1997	332.053	mio euro
1998	448.291	mio euro
1999	666.685	mio euro
2000	666.610	mio euro
2001	780.096	mio euro

Van de kasreserves van de openbare instellingen was op het einde van 2001 een bedrag van 548.464 duizend euro belegd over het jaareinde heen. Een bedrag van 231.632 duizend euro bleef op zichtrekening.

De impact van al deze factoren wordt in onderstaande tabel overzichtelijk samengevat.

Begrotingssaldo 2001	996.706,7
NFS 2001	702.314,0
	-294.392,7

	1998	1999	2000	2001	Variatie 2001/2000
DAB MINA	399.396,1	443.198,9	510.003,7	483.672,5	-26.331,3
DAB VIF	69.149,9	472.279,3	553.271,1	692.510,4	139.239,3
Andere DAB's	9.154,7	12.045,1	28.530,1	52.387,3	23.857,3
CFO	1.658,4	5.590,0	1.804,7	1.321,3	-483,4
OPCENTIEMEN		204.041,2	184.432,8	-185.523,5	-369.956,3
LEI	90.630,0	73.104,0	167.650,0	48.476,0	-119.174,0
Derdengelden				58.455,7	58.455,7
Totaal	569.989,1	1.210.258,5	1.445.692,3	1.151.299,7	-294.392,7
Variatie t.o.v. vorig jaar		640.269,4	235.433,8	-294.392,7	

5. Afwijking tussen kasoperaties en begrotingsverrichtingen

Het begrotingsresultaat van + 996.706 duizend euro staat tegenover het kasresultaat van + 702.314 duizend euro. Het verschil van – 294.392 duizend euro is als volgt samengesteld :

Een verlaging van de lei	- 119.174
Een extra vermindering bij het MINA-Fonds	- 26.331
Een extra verhoging bij het VIF-Fonds	139.239
Een extra verhoging bij de andere DAB's	23.857
Wijziging van reserve bij het CFO	- 483
Door te storten opcentiemen van december 2000	- 184.433
Prefinanciering van opcentiemen voor 2001	- 185.524
Derdengelden (1)	58.456
Totaal	- 294.392

Ter bevordering van het cashmanagement werden bij de invoering van Orafin een aantal financiële rekeningen o.m. van de departementen EWBL en Onderwijs aan de globale zichtrekening toegevoegd (gelijkschakeling tussen DEXIA en ORAFIN):

091-2223011-91

091-2223013-93

091-2223017-97

091-2205006-31

091-2205008-33

091-2205009-34

091-2225008-51

091-2225010-53

091-2225011-54

091-2225012-55

6. De resultaten van de financiële operaties

Opbrengst (in duizend euro)	2000	2001
Begroot	8.456	29.896
Gerealiseerd		
- Zichtrekening en	25.590	30.605
- Overschot SWAPS	1.914	3.528
	27.504	34.132

De opbrengsten uit het autonoom kasbeheer (zichtrekeningen en beleggingen) zijn licht gestegen t.o.v 2000.

Na alle financiële operaties in 2001 bleef er op de rekening-courant bij de kassier nog een saldo van 440.805 duizend euro, waarvan 425.807 duizend euro werd belegd over het jaareinde heen. De rekening-courant (na beleggingen) is als volgt geëvolueerd :

Jaar	Rekening-courant Stand (duizend euro)
1991	11.502
1992	- 64.998
1993	97.050
1994	18.096
1995	569.411
1996	- 421.741
1997	- 449.679
1998	- 739.144
1999	- 230.938
2000	66.634
2001	14.998

7. De saldo-realisatie

A. Afwijking tussen begrotingsopstelling en voorlopig begrotingsresultaat (op ordonnanceringsbasis)

Oorspronkelijk was een begrotingsoverschot voorzien van + 409.936,6 duizend euro. Het resultaat op ordonnanceringsbasis, inclusief de uitgaven in 2001 op overgedragen kredieten 2000, bedraagt + 996.706,8 duizend euro.

<i>In duizend euro</i>		Begroot	Realisaties	Verschil
Ontvangsten		16.787.803,1	17.085.637,3	297.834,2
Uitgaven	Lopend Jaar	16.377.866,6	15.612.734,6	765.132,0
	Overdrachten	(528.278,5)	476.195,9	52.082,6
Saldo		409.936,5	996.706,7	586.770,2

Het groter dan voorziene begrotingsoverschot is, ondermeer het gevolg van de grotere ontvangstenrealisaties, voornamelijk in de gedeelde en samengevoegde belastingen (zie verklaring onder punt 2.).

Deels is het ook het gevolg een vertraging op de ordonnanceringen. Deze vertraging op de ordonnanceringen hypothekeert uiteraard de toekomstige begrotingen, maar het risico op ontsporing wordt begrotingstechnisch ingeperkt.

De ordonnanceringen op overgedragen NGK's blijven in de tijd onder controle door de annulering van de kredieten op het einde van het tweede begrotingsjaar. Voor de betaling van de onderliggende verbintenissen moeten er desnoods in het derde jaar bijkredieten worden goedgekeurd. Via compensatie van bijkredieten vorige jaren op de lopende begroting worden de ordonnanceringen en uitgaven onder controle gehouden.

De ordonnanceringen op de gesplitste ordonnanceringskredieten worden onder controle gehouden door de jaarlijkse stemming ervan.

De ordonnanceringen op overgedragen variabele kredieten van begrotingsfondsen is veel moeilijker onder controle te houden, gelet op de systematische overdracht van de kredieten en van langlopende verbintenissen. Daartegenover staat echter dat geen ordonnanceringen en betalingen kunnen gebeuren zonder voorafgaande realisatie van ontvangsten. Bovendien komt men in de loop der jaren tot een quasi gelijkmatig uitvoeringsritme van de overgedragen verbintenissen.

B. Norm-beantwoording

Vermits de begrotingsnormering een saldo-norm is, is het aangewezen het gerealiseerd saldo te toetsen aan de doelstellingen.

In miljoen euro	Verwacht	Realisatie
Ontvangsten (excl. toeg.ontv.)		17.012,9
Ordonnanceringen (excl. VRK)		- 16.046,3
Saldo op VRK		29,7
Aflossingen met begrotingsmiddelen		177,2
Opbouw provisies (Zorgfonds en Egalisatie/Pensioenfonds)		111,6
Aflossingen bij ALESH en VHM, gedaan door derden		134,5
Extra budget-verrichtingen (Aquafin)		- 94,2
Saldo		1.325,4
Norm	595,0	

De Vlaamse Gemeenschap voldoet dus meer dan duidelijk aan haar engagement, genomen in het licht van de EEG-stabilisatiecriteria.

In miljoen euro	
Gerealiseerde ontvangsten	17.012,9
Gerealiseerde uitgaven	16.046,3
Correcties niet ESR aanrekenbare ordonnanties	
* Afcentiemen PB	238,0
* VERF	0,0
* Aflossingen op titel I	177,2
* Pensioenfonds	7,4
* Saldi opbouw bij DAB en VOI's	112,9
	535,5
ESR aanrekenbare ordonnanties	15.510,8
ESR SALDO	1.502,1

8. Schuldsituatie

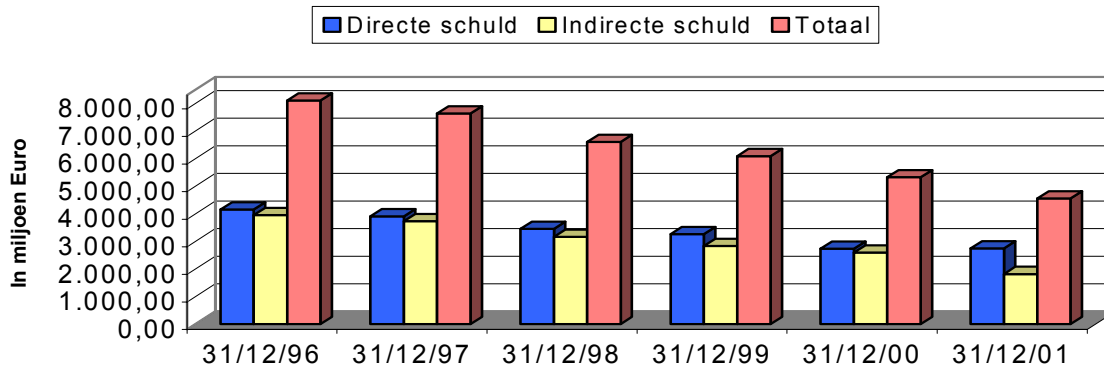
De schuld is als volgt geëvolueerd.

Schuld (in duizend euro)	1997	1998	1999	2000	2001	Vershil
Directe schuld	3.904.992	3.447.207	3.257.718	2.732.570	2.736.593	4.023
Indirecte schuld	3.727.129	3.156.453	2.828.416	2.589.720	1.814.167	-775.553
Totaal schuld	7.632.121	6.603.660	6.086.134	5.322.290	4.550.760	-771.530

Voor enige commentaar bij de evolutie van de schuld in 2001 wordt verwezen naar I A hiervoor.

Uit de onderstaande grafiek (in euro) blijkt dat de totale schuld gedurende de laatste zes jaar voortdurend is gedaald.

Grafiek 1
Evolutie uitstaande schuld 1996 - 2001

9. Conclusies

a. De Vlaamse begroting blijft gunstig evolueren.

Het begrotingsresultaat 2001 ligt op + 996.706,7 duizend euro (inclusief begrotingsfondsen).

De benutting van de vastleggingen wordt bestendig door het Fonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investerings opnieuw te spijzen voor een bedrag van 255,8 miljoen euro.

Inzake de samengevoegde en gedeelde belastingen wordt hier herinnerd aan de verschillende berekeningsmethodes gehanteerd door de federale overheid en de Vlaamse overheid, waardoor de realisaties ca 327 miljoen euro hoger zijn dan begroot. Bij de begrotingscontrole 2001 heeft de Vlaamse regering immers bewust géén rekening gehouden met de (te hoge) federale voorschotten, nog gebaseerd op de parameters van het jaar 2000. Het teveel aan middelen wordt immers ingehouden op de middelen in de begroting 2002.

b. In 2000 vertoonde het netto te financieren saldo een overschot van + 865.099 duizend euro. In 2001 bedraagt het overschot + 702.314 duizend euro. De daling is te wijten aan de volgende factoren.

Vooreerst moest het Vlaams Gewest in januari 2001 nog 184.433 duizend euro opcentiemen op onroerende voorheffing van december 2000 doorstorten aan de gemeenten en provincies. Bovendien werd vanaf juli 2001 een voorschottensysteem ingevoerd dat voorop loopt op de feitelijke inning van de onroerende voorheffing en waardoor het Vlaams Gewest op het einde van 2001 nog 185.524 duizend euro prefinanciert.

Dit negatief effect op de kas van de Vlaamse Gemeenschap wordt gedeeltelijk gecompenseerd door de opbouw van een bijkomende kasreserve van 136.763 duizend euro bij de DAB's, vooral VIF en MINA.

De financiële saldi van MINA en VIF bedragen nu respectievelijk 483.392 en 691.623 duizend euro.

c. De directe schuld daalde van 3.257.718 duizend euro in 1999 naar 2.732.570 duizend euro in 2000 en steeg lichtjes naar 2.736.593 duizend euro in 2001, ingevolge de overname vanuit de indirecte schuld van 549.907 duizend euro.

De indirecte schuld daalde fors van 2.589.720 duizend euro in 2000 naar 1.814.167 duizend euro in 2001.

De totale schuld is in 2001 gedaald met 771.530 duizend euro en bedraagt 4.550.760 duizend euro op het einde van 2001.